

# VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :  
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare  
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT :  
Parohiile : . . . . . 200 Lei  
Particulari : . . . . . 160 Lei  
Membrii Agrului . . . . . 100 Lei

## VALERIU TRAIAN FREȚIU

DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SFÂNTULUI SCAUN APOSTOLIC AL ROMEI EPISCOP ROMAN  
UNIT DE ORADEA,

VENERATULUI CLERȘI ȘI IUBITULUI NOSTRU POPOR CREDINCIOS DAR ȘI MÂNTUIRE DELA DOMNUL

*„Și intrând în casă au văzut pruncul cu Maria, mama lui, și căzând s'au închinat lui, și deschizându-și vistierile sale, au adus lui daruri : aur și tămâie și smirnă.” Mat. 2, 11.*

*Iubiți Frați și Fii!* Din mila Domnului, am ajuns la un nou praznic al Nașterii Mântuitorului. Biserica, mama noastră dulce, prin cântarea de Crăciun : *„Hristos se naște, preamăriți-l; Hristos din ceruri, întîmpinați-l; Hristos pe pământ, înălțați-vă; cântați Domnului tot pământul și cu veselie lăudați-l, că s'a preamărit”* vrea să deștepte în sufletele noastre sentimente vrednice de marele praznic al dragostei lui Hristos. Insuși a zis : *„Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca să și pună cineva sufletul său pentru prietenii săi”* (Ioan 15, 13) ori, Hristos în taina întrupării sale și-a jertfit chiar și mărirea sa cerească și »pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire« . . . »s'a făcut om«.

Cei trei crai dela răsărit, urmând steaua prorocită de Valaam, îl găsesc pe Hristos, Mântuitorul lumii și, aflându-l, i-se închină lui, aducându-i daruri : aur, tămâie și smirnă. Păstorii, primind vestea cerească a nașterii Răscumprătorului lumii, aleargă la peșteră, i-se închină lui Hristos și, cu toate că Sf. Scriptură nu amintește, tradiția ne învață, precum vedem și în pictura nouă și veche, că și dâșșii îi aduc darul lor; un mieluşel nevinovat. Nici nu se

putea altfel. Natura noastră omenească așa este plăsmuită, încât este cu neputință, ca să nu ne apropiem tot cu dragoste de acela, care ne iubeste, și pe acela, care ne încarcă cu binefaceri, să nu-l cinstim și noi cu cele mai plăcute daruri.

Pilda crailor dela răsărit și a păstorilor o urmează mulți credincioși evlavioși, cari, mergând la biserică să se închine Domnului, duc cu sine daruri : luminări, tămâie, prescuri sau cel puțin, cu banii puși pe tas, contribuiesc și dâșșii la împodobirea casei Domnului.

*Iubiți Frați și Fii!* Darurile crailor dela răsărit și ale păstorilor să ne servească de îndemn, nu numai pentruca și noi să aducem daruri lui Hristos, ci mai înainte de toate să ne servească de îndemn spre a-i da lui Dumnezeu aceea, cu ce-i suntem datori : zeciuiala și pârga. La aceasta suntem obligați prin porunca dată de Dumnezeu : *„Toată zeciuiala pământului, fie din sămânță, fie din roade, a Domnului este, sfântă Domnului”* (Levit. 27, 30) precum ni-se spune în Testamentul Vechiu. Iară în Testamentul Nou, Mântuitorul îi mustră pe Farizeii și le zice : *„Vai vouă Farizeilor! Că zeciuiiți izma și ruta și toate verdețurile și treceți judecata și dragostea lui Dumnezeu”,* însă adaogă : *„acestea se cădea a le face și acelea a nu le lăsa”* (Luca, 11, 12). Iară celor ce, voind să-l prindă în cuvinte și cu vicleșug

il ispiteau, dacă trebuie să dea zeciuală lui Dumnezeu ori dare Impăratului, le răspunde: „*Dați cele ce sunt ale Impăratului Impăratului și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu*“ (Mat. 22, 21).

Nici Farizeului, care se lăuda, că „*dau zeciuală din toate câte câștig*“, nu îi zice, că porunca zeciuielii ar fi încetat, ci îl îndeamnă să urmeze și smerenia Vameșului.

Unii creștini din zilele noastre susțin, că legea zeciuielii a fost o lege a Testamentului Vechiu, care după Răscumpărare a încetat să mai fie obligatoare. Inșă aceștia nu pot arăta nici o lege, nici un decret, prin care s'ar fi șters, s'ar fi abrogat în Testamentul Nou legea zeciuielii. Dar nici nu se putea abroga, fiind lege divină.

Din contra, atât Sfinții Părinți cât și Sinoadele ecumenice ne obligă să plătim zeciuală și pârga, iar S. Carte ne îndeamnă să dăm tot, pentru că noi nu suntem numai creați din partea lui Dumnezeu, ca și cei din Testamentul Vechiu, ci suntem și răscumpărați prin întruparea și moartea de pe cruce a Mântuitorului nostru Isus Hristos și astfel avem să-i fim recunoscători pentru mai multe binefaceri și pentru aceea, pe lângă zeciuală și pârgă, suntem datori a face bine și din cele 9 părți, cari sunt ale noastre, reținând pentru noi numai ce ne este strict necesar pentru susținerea și îmbrăcarea noastră onestă. De aceea vedem, că, creștinii din cele dintâi trei veacuri dădeau nu numai zeciuală, ci precum ne spune Sfânta Carte, toate câte aveau, le vindeau și, urmând sfatul lui Hristos, le dădeau săracilor: „*Iar inima și sufletul mulțimei celor ce au crezut, era unul; și nici unul nu zicea, că dintru averile lui este ceva al său; ci erau lor toate de obște și nimeni nu era lipsit între ei; căci toți cari aveau țarină sau case vânzându-le, aduceau prețurile celor vândute și le puneau la picioarele apostolilor și se da la fiecare după cum cineva avea trebuință*“ (Fapte, 4, 32—35).

După edictul dela Milan, încetează prigonirile, dar lăncezește și dragostea între creștini, cari, ajungând la libertate, se amestecă cu cei răi și se întâmplă ca la început, când fiii lui Dumnezeu amestecându-se cu fiii oamenilor,

„*s'au înmulțit răutățile oamenilor pe pământ*“ (Fac. 6, 5); creștinii nu mai jertfesc totul pentru Hristos, ci încep chiar să-l despoaie pe Dumnezeu și de ceea ce este a Lui, de zeciuală și pârgă. — De aceea asemenea prorocilor din Legea Veche, prin care Dumnezeu striga norodului, care s'a depărtat dela Dânsul: „*acestea zice Domnul atotșitorul: întoarceți-vă la mine, zice Domnul puterilor și mă voi întoarce către voi*“ (Zah. 1, 3), tot așa a trebuit să vină și sf. Părinți și, creștinilor cari nu mai țineau porunca zeciuielii, să le aducă aminte de datorințele lor. Așa, S. Augustin ne spune că, „*zeciuiala se cere din datorie și cine refuză să o dea, înstreinează lucrurile, ce sunt ale altora și dacă săracii vor muri de foame, pentru că dânsul nu dă zeciuală, înaintea tribunalului veșnicului Judecător se va înfățișa vinovat tot de atâtea ucideri de om, căci a ținut pentru sine ceea ce Domnul a hotărât pentru săraci. Cine vrea să câștige răsplata sau dorește să primească iertare de păcate, să dea zeciuală, iară din cele nouă părți să se năzuiască a da milostenii săracilor*“. S. Alfons de Liguori zice că „*suntem datori a plăti zeciuală pentru recunoașterea stăpânirii lui Dumnezeu*“. Alții susțin că a nu da zeciuală pe care Dumnezeu a numit-o „**Sfânta Domnului**“ nu este numai păcat de moarte, ci chiar sacrilegiu. Iară Sinodul ecumenic din Trident pe cei, cari subtrag zeciuală și „*partea lui Dumnezeu*“ o întrebuițează pentru sine, îi declară de afurișiți. Deci porunca zeciuielii nu este o poruncă numai a Legii Vechi, care în Legea Nouă n'ar mai avea valoare, ci ea este obligatoare și în Legea Nouă și a și fost observată până în vremurile mai apropiate. În evul mediu din zeciuală s'au purtat cruciatele în contra păgânilor; din zeciuală s'au înființat și s'au susținut atâtea instituții de cultură și de filantropie, ca, școlile primare și secundare, universitățile, spitalele, casele pentru bătrâni și azile de copii, orfelinele precum și bisericile monumentale, cari și până azi vestesc spiritul de jertfă al creștinilor din vremurile trecute. Mai apoi puternicii lumii acesteia au început să prețindă pe lângă zeciuală ce o primeau ca stăpânii pământului, și zeciuală ce era a lui Dum-



nezeu și să o rețină pentru sine, dar au fost, pedepsiți, li s'a luat puterea și o parte din pământ s'a dat foștilor iobagi cari în 1848—49 și-au scuturat jugul iobăgiei. Dar și acești foști iobagi, în loc să mulțumească bunului Dumnezeu, că au primit libertatea și pământ și să-i dea zeciuala, după ce n'au mai fost siliți să dea zeciuala și *nona* domnilor de pământ, nu au mai dat nici lui Dumnezeu. În unele parohii s'a introdus lecticalul, cu care credincioșii contribuiau și mai contribuiesc și azi la susținerea preotului lor; dar cu aceasta nu fac destul poruncii Dumnezeiești.

La noi azi nu se mai dă lui Dumnezeu ceea ce este a lui Dumnezeu, în schimb însă nici Dumnezeu nu ne împărtășește de binecuvântările sale. Suntem așezați în țara Canaanului, unde am putea avea toate bunătățile, fiindcă avem climă și pământ, care, cum ne arată unii ani roditori, poate produce din belșug cereale, poame, și nutreț, în subsol avem gaz, petrol, sare, aur, argint, aramă, și cărbuni, avem lemne de tot soiul și de toate câte ne trebuiesc și totuși ducem lipsă, dar mai ales ne lipsește îndestulirea și mulțumirea sufletească, pentru că nu ținem toate poruncile lui Dumnezeu și nu căutăm să ne facem vrednici și de binecuvântările Domnului. Drept aceea putem să cântăm cântarea de jale: „*munții noștri aur poartă, noi cerșim din poartă'n poartă*“. Nu ascultăm de glasul Domnului, care prin prorocul său Malahia ne chiamă, să ne întoarcem la bunul Dumnezeu și ne arată cauza tuturor relelor, ce dau asupra noastră: „*V'ați abătut dela legea mea și nu o ați păzit. Intoarceți-vă la mine și eu mă voi întoarce către voi.*“ (Malahia 3, 7.)

Oamenii de stat au făcut toate încercările, pentru ca să se aducă mulțumire și bunăstare între noi. S'a făcut reforma agrară, pentru ca pământul dătător de hrană să fie împărțit cu mai multă dreptate. S'a adus apoi legea conversiunii, pentru ca să se repare nedreptatea făcută celor lipsiți prin cametele urcate. Insa nici una nici alta, nu ne-au adus ceea ce am

dorit, îndestulare și încetarea lipsurilor. Aceste sunt binecuvântări speciale ale Domnului, pe care le revarsă numai asupra acelor, cari î-l ascultă și-i urmează poruncile, precum ne spune S. Scriptură: „*Păzind să păzești poruncile Domnului Dumnezeului tău și să faci ce este plăcut și ce este bun înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să-ți fie bine fie*“ (II. Lege 6, 17—18). Luând dela Dumnezeu, noi săracim, iară dându-i lui, ne îmbogățim, cum zice psalmistul: „*Bogații au sărăcit și au flămânzit, iară cei ce caută pe Domnul, nu se vor lipsi de tot binele*“ (Ps. 33, 10).

*Iubiți Frați și Fii!* Azi, când însoțind pe cei trei crai dela răsărit și pe păstorii, cari au auzit cântarea îngerească, cu suflete cucernice ne apropiem și noi de „*Cel ce în peșteră s'a născut și în iesle s'a culcat pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeu nostru*“ și ne închinăm Aceluia, căruia „*se pleacă tot genunchiul, al celor cerești și al celor pământeste și al celor de desupt*“, să-i aducem cel mai plăcut dar: inimă înfrântă de părerea de rău, că până acuma am rătăcit de pe calea poruncilor Lui, ascultând de ispita diavolului. Părăsind lăcomia și mai ales lăcomia care în zilele noastre tulbură pacea și bună înțelegere între țări și neamuri, între creștini și chiar și între frați, să-i făgăduim, că de aci încolo numai singur Lui îi vom servi, de Dânsul vom asculta și nu vom mai lua pentru noi nimica din ce este a lui Dumnezeu. Atunci și numai atunci va fi „*mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăvoie*“ Amin.

Darul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea sfântului Spirit, să fie cu voi, cu toți.

Dat în Reședința Noastră episcopescă din Oradea, la sărbătoarea Nașterii Mântuitorului din anul Domnului 1934, al Episcopatului Nostru al XXII-lea.

† EPISCOP VALERIU TRAIAN.

**PARTEA OFICIALĂ**

No. 3974/1934.

**Carnetele de călătorie.**

Comunicăm, tuturor celor interesați, că expirând la 1 Ianuarie 1935, termenul de 5 ani prevăzut de valabilitate al tuturor carnetelor de călătorie cu preț redus pe C. F. R., aceste carnete urmează să fie schimbate cu formulare noi. Preschimbarea însă, se va face numai după 1 Ianuarie 1935 în baza unor dispoziții noi, pe cari le vom publica la vremea sa. Pentru ca funcționarii și membrii familiilor lor să nu fie lipsiți nici până la primirea noilor carnete de favorul convenit, Direcțiunea Generală C. F. R. cu ordinul circular No. 147624. R. A. din 10 Noemvrie 1934 (c. 7) a dispus ca actualele carnete ale funcționarilor de stat și ale membrilor de familie, cu ultima viză de pe Oct.—Dec. 1934 să fie valabile până la data de 1 Apr. 1934.

Oradea, 29 Noemvrie 1934.

**Concurs la postul de cantor din Supurul de sus.**

Pentru ocuparea postului de cantor la Biserica gr. cat. din Supurul de sus se publică concurs până la 20 Ianuarie 1935. Dotația cantorală: 6 jugh. arător, 2 jug. fânaș, și stoalele stabilite. Locuință nu are. Numai cantori cu diplomă se admit la concurs.

Supurul de sus, la 4 Noemvrie 1934.

Curatorul.

**PARTEA NEOFICIALĂ.****Mărire...**

Se împlinesc 19 veacuri, de când, într-o noapte târzie de Decemvrie, blând străbătută doar de strălucirea unei stele, — îngerii din ceruri au cântat acel: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace!

Și blânda stea, a cărei lumină tremura de plăpânda credință a celor ce-o urmau, s'a așezat deasupra peșterii Vifleimului, luminând tovarășia — cu vitele nevinovate, cu păstorii cei curați la inimă și cu bogații crai — săraci cu duhul, — a stăpânului tuturor și a toate. A stăpânului păstorilor și păstoriiților. A celui dela care porcede orice lumină.

Lumina stelei din Viflaim s'a stins în înfrigurata noapte de Decemvrie, deodată cu nașterea *Luminii Dumnezești* pe acest pământ: în grajdul necuvântătoarelor, de unde a pornit în lume Cuvântul mântuitor.

Blânda stea și-a împlinit chemarea: arătând drumul spre veșnica lumină celor ce credeau și erau însetați de ea.

Ce rost mai putea să aibă pălpăirea opaițului în fața Soarelui ce răsărea.

\*

De 19 veacuri în fiecare an, ceata tot mai numeroasă a celor ce se mărturisesc credincioși, *prăznuesc* acea *naștere* minunată. De 19 veacuri, zi de zi, renaște, pe altarele noastre, în tainica jertfă a Legii Noului același Hristos.

De 19 veacuri se împărtășește lumii ca nutremânt dragostea — *Dragostea* nemărginită. De 19 veacuri *Lumina* a tot ce-i bun și frumos își împrăștie, nesfârșit și nemărginit razele-i menite să lumineze și aline pe toți și toate.

\*

Stăm în fața unui nou praznic, aniversarea aceleiași nașteri: Crăciunul.

Praznic! Zi de popas în drumul spre țință. Zi de pornire, cu noi puteri spre aceeași țință. Dar mai ales zi de socoteală: zi de dare de seamă.

De 19 veacuri, Izvorul de lumină pune aceeași întrebare lumii întunecate în negrele-i păcate:

— Ce-ați făcut cu lumina mea, ce atât de larg v'am împrăștiat-o?

— Ați ascuns-o sub obroace, ca să nu vă poată împrăștia întunecul din sufletu-vă!

— Unde mi-s talanții, pe cari vi i-am dat să mi-i chivernisiți?

— I-ați ascuns în pământul patimilor voastre, ca să fie roși de rugina ce-o cloțiți în suflete, în loc să-i faceți să circule prin suflete, aducându-mi dobândă înzecită *Mie*, mare folos *voastră*.

Unde mi-e *Dragostea* ce V'am dat-o, ca s'o jertfiți pe muntele Crucii pentru îmlănzirea mâniei mele drepte și ca să vă împărtășiți de ea: spre îndulcirea amarnicei voastre pierzării, în care, inconștienți, vă pare că vă simțiți ca'n sânul maicei voastre?

— Mi-ați ascuns-o în tabernacule pompoase, așezate pe altare împodobite cu lucrul mânilor voastre și m'ați așezat în biserici, pe care le-ați împodobit cu tot ce-ați găsit mai frumos în afară de voi.

— M'ați înconjurat pe lume cu fărâmi din lucrurile mele, momindu-vă a crede că asta e toată slava pe care o cer.

— Credeți că îndepărtându-mă din suflete aveți cuvânt să credeți că mă respectați?

\*

— N'am venit cu 19 veacuri înainte, în înfrigurata noapte de Decemvrie, — mânat de dorul după frumusețea și mărirea lumii pe care *Eu* am creat-o! Nici s'ascult rumeatul blând al vitelor inofensive ce mi-au încălzit, cu suflarea lor, răceala peșterii Vifleimului!

— Ci m'au adus din curata strălucire a Raiului meu, în mocirla voastră: *selea după sufletele* curățitorilor păstori și a smeriților Crai. N'au atras îndurerata milă față de cei mulți: îngrozitor de marea ceată a *celor ce nu știu ce fac*. Să le aduc lumină ca să vadă; căldură ca să simtă; dar mai ales *iertare*, dacă, vrând să vadă lumina mea și văzându-o; vrând să simtă dragostea mea și iubindu-mă; — *își vor curăți*, în focul dragostei mele și a lor, *sufletele*, făcându-le tabernacule *Mie* pentru sălaș: plăcut sălaș, care nu l-am pregătit, care-l doresc!

— Dați mi sufletele și fie a voastră lumea toată! Cu nesfârșite, în frumusețe nebănuite lumi nu se poate cumpăra, nu se poate compara, nici rescumpăra un singur suflet!

— Bucuria mea e a fi cu fiii oamenilor: Iată taina pogoririi mele de dinainte de 19 veacuri.

— Lume înrăită, întunecată de neagra ceată a păcatelor opoșite, cu atâta drag în suflete, — ce folos de nesfârșita bogata lumină împrăștiată, dacă nu sunt ochi care s'o vadă și dacă cei ce sunt, nu vor să vadă?

— Ce folos de cuvântul mântuitor, ce răsună de pe nenumeratele amvoane; ce se manifestă în faptele atâtor mucenici, sfinți și credincioși, dacă nu sunt urechi care să-l audă și cele ce sunt, nu vreau să audă?

— Suflete, ce te încurci în ițele patimilor tale, din care, vrând să scapi te încurci mai rău! Suflete, ce te înnece în noroiul păcatelor tale, din care, sbătându-te *singur ca să ieși, te afunzi mai adânc*, — nu-ți căuta fericirea în cele ce nu sunt în sufletul tău; nu căuta pe Hristos în afară de tine, ca să îți se pară că i te 'nchini și să te momești că-l slujești. Hristos s'a lăsat, pe sine zălog în taina jertfei Legii Noi, în chivoturile altarelor noastre ca să-l introduci de acolo, făcându-l stăpânul sufletului tău.

Pentru tine Hristos, oricât s'a născut înainte cu 19 veacuri, oricât s'ar naște în praznicul fiecărui Crăciun; pentru tine *Hristos se naște în sufletul tău*.

Fă-i-l sălaş! Pregătește-i-l tabernacul curățit de patimi; bogat în curățenia simplilor păstori și'n sme-

renia înțelepților Crai și'n ascultarea necuvântătoarelor vite, ce l-au slăvit în prima și-l slăvesc în nopțile luminoase ale tuturor nașterilor sale.

— Zadarnică-i curățenia casei tale, ce-o faci pentru praznicul meu!

Zadarnică bucuria familiei tale, înțejită de surpriza darurilor de Crăciun! Zadarnic îmi înconjuri biserică cu strălucire și pompă! Zadarnice cântecele ce vrei să le înalți spre ceruri — *dacă nu Hristos e acelu* ce-mi cântă Mie din sălaşul sufletului tău: *Mărire*.

Aceasta e slava mea, adevărata mea slavă! Aceasta-i mărirea mea pe care o cer. Aceasta-i onoarea ce-mi compete și care singură te onorează:

Sufletele să-mi cânte, în curățenia lor: *Mărire, Mie* — întru cele de sus; și va fi; atunci va fi, *numai atunci va fi pe pământ pace!*

Pacea mea! Pacea voastră! Pacea lumii: Hristos în sufletele oamenilor.

— Slavă Ție!

Augustin Cosma.

## Ideea Mesiană în Vechiul Testament.

Astăzi, când se aud glasuri potrivnice V. Testament și se pun atâtea întrebări despre rostul și valoarea lui, dar mai ales în aceste zile de mare praznic al omenirii întregi, când toate publicațiile de presă, de tot felul și de toate nuanțele, servesc cititorilor articole despre Mesia cel făgăduit, nu va fi fără folos să vedem ideea Mesiană, așa precum se desprinde ea de pe paginile sf. Scripturi a V. Testament.

V. Testament cuprinde, în fond, istoria mântuirii neamului omenesc. Arată, ce a făcut Dumnezeu pentru mântuirea noastră. Arată, ce a descoperit oamenilor și cum s'a păstrat, trează și vie, nădejdea în mântuirea ce o va aduce omenirii Mesia, dealungul mileniilor premergătoare »plinirii vremii« (cum numește ap. Pavel venirea lui Mesia. Gal. 4, 4). Celelalte lucruri (istorii, instituțiuni, învățături etc.) din V. T. sunt subordonate acestei idei dominante. Ca istorie, V. T. vorbește despre oameni așa cum au fost: buni sau răi, și despre fapte așa cum au fost: bune sau rele.

### I. Ideea Mesiană înainte de formarea poporului Evreu.

Strămoșii noștri au păcătuit, precum se crede, în prima zi a existenței lor. Drept pedeapsă a păcatului sunt scoși din paradis, pierd darurile supranaturale, iar cele naturale slăbesc. Ne putem închipui ce jale s'a sălăștuit în sufletele lor, când au comparat prezentul cu trecutul, tristețea vieții ce o duc, cu fericirea paradisului pierdut.

Dumnezeu însă, s'a arătat, că este Părinte bun, milostiv. Deodată cu pedeapsa dată pentru neascultare, promite scăpare, dă mângăiere. Spune, că o seminție a muierii va zdrobi capul dușmanului fericirii omului. Este cea dintâi veste bună (proto-evangelie, Fac. 3, 15), care a răsunat în istoria neamului omenesc! — Iată, la primul crepuscul al istoriei, ideea unui Mântuitor, ideea Mesiană!

Cum e și firesc, aceasta făgăduință sfântă a umplut de bucurie pe Adam și Eva. Nimic mai natural, decât ca ei să dorească cu toată ardoarea sufletului lor împlinirea tot mai grabnică a acestei făgăduinți. Mai ales ei, cari au gustat și fericirea paradisului și

durerea vieții pământești. Eva, când i se naște cel dintâiu copil, Cain, crede că acesta e cel făgăduit și exclamă; am posedat *Om-Dumnezeu* (Fac. 4, 1). S'a înșelat, Mesia avea să vină mai târziu, după multe mii de ani. Ideea mântuirii însă, ca o mângăitoare moștenire pe lângă cea dureroasă: urmările păcatului, o transmite urmașilor. Patriarhii o păstrează cu sfințenie. Precum bunicul își adună nepoții în jurul sobei în serile din postul Crăciunului și le aprinde dorul după praznicul Nașterii și bucuriile lui cu istorioare și cântece de Crăciun, așa vor fi pregătit și patriarhii pe urmașii lor la venirea și primirea lui Mesia. Câte oftări sincere și curate nu se vor fi înălțat din inimile lor după Mesia Mântuitorul!

În timpul patriarhilor *tradiția* a fost un mijloc foarte potrivit pentru păstrarea ideii Mesiane, dată fiind longevitatea lor (variind vârsta lor până la Avraam între cca. 1000 și 200 ani). Atunci s'a putut preda și primi o idee în așa vârstă, când și celce predă și celce primește, este în stare să cunoască o idee cu precizie, să o păstreze și să o transmită în toată puritatea ei. Scăderea etății omenești, apoi divizarea neamului omenesc în popoare a necesitat, la un anumit timp, schimbarea acestui mijloc de păstrare a ideii Mesiane cu altul. Noul mijloc ales de Dumnezeu în acest scop este *profeția*.

*Profețiile* Mesiane sunt tot atâtea lumini strălucitoare, aprinse în bezna lungilor milenii, cari au premers venirii lui Mesia. Pe măsură ce ne apropiem de Cel făgăduit, aceste profeții sunt tot mai numeroase și dau tot mai multe și mai detaliate note, caracteristice persoanei lui Mesia și împărăției ce o va înțemeia.

Odată cu amestecarea limbilor din Babel neamul omenesc se divizează în popoare distincte, cu așezări distincte. Dumnezeu prin cuvintele profetice ale lui Noe (Fac. 9, 25) vorbește lumii, că Mesia se va naște din seminția lui Sem, primul născut alui Noe.

### II. Ideea Mesiană la poporul Evreu.

După divizarea neamului omenesc Dumnezeu se îngrijește de mântuirea oamenilor pe o cale nouă. Trece dela calea universalistică la cea particularistică. Alege

un singur popor pentru a face descoperiri supranaturale și a-i încredința ideea Mesiană: pe Evrei. În sânul acestui popor se păstrează apoi această idee, până la realizarea ei. În răstimpul celor 2000 de ani, câți cuprinde istoria acestui popor, dela întemeietorul lui, Avram, până la venirea lui Mesia, nu numai că se păstrează ideea Mesiană prin numeroase profeții, ci se clarifică și se concretizează în așa măsură, încât nu este moment însămnat din viața pământească a Mântuitorului Hristos, începând dela ieslea din Betlehem până la înălțarea la cer, care să nu fi fost prevestit.

Lui Avraam, părintele poporului Evreu, (pe la a. 2000 î. H.) îi descopere Dumnezeu, că *într'insul se vor binecuvânta toate neamurile pământului* (Fac. 12, 3); Jacob din descoperire dumnezească spune, că: *celce va să fie trimis se va naște din tribul fiului său Iuda, a cărui stăpânire nu se va lua până la venirea celui ce este așteptarea neamurilor* (Fac. 49, 10). Vrăjitorul păgân Valaam (pe la 1500 î. H.) prezice, că *va răsări o stea din Iacob* (Num. 24, 17), Moise (pe la 1500 î. H.) vorbește despre *prorocul*, care va să vină (A doua lege, 18, 15). — Profeții, sculați din când în când în Israil, zugrăvesc în toată amănunțimea figura viitorului Mesia. Fiecare dintre ei dă altă și altă trăsătură a figurii lui mărețe. Isaia (pe la vaacul VIII. î. H.) spune, că se va naște din *Fecioară* (7, 14), Michea (v. VIII), că se va naște în *Betlehem* (5, 2), Osea (v. VIII), că va fi chemat din *Egipt* (11, 1), Zacharia (v. V), că *va ședea pe asin și va fi aclamat de popor* (9, 9) și că va fi *vândut cu 30 de arginți* (11, 12—13), Ageu (v. V), că îi va *premerge, Ilie* (Ioan Bot., 3, 7—10), Daniil (VI.) prezice și *timpul* Lui: la 70 de săptămâni de ani după ieșirea edictului de reedificare a Ierusalimului (9, 24 urm.). — Precum strălucește diamantul între alte pietre prețioase, așa strălucesc profețiile Mesiane în toate cărțile Vechiului Testament, mai ales în psalmi. Iată ce icoană ne dau despre Mesia unele din aceste profeții:

Mesia va fi păstorul cel bun, va fi drept, milostiv (Zach. 9, 9. Is. 53, 9; 40, 11) El va deslega limba celor muți, va deschide ochii orbilor, urechile celor surzi, va vindeca pe cei schiopi (Is. 53, 7). Va fi batjocorit, scuipat și bătut (Is. 50, 60), va fi înălțat ca șarpele în pustie (Num. 21, 8), i se vor perfora mâinile și picioarele (Ps. 21, 17), i se vor împărți vesmintele (Ps. 21, 19). El însă, ca mielul înaintea celui ce-l tunde, nu-și va deschide gura sa (Is. 53, 7). Cei ce-l vor vedea, îl vor batjocori, clătind din capete (Ps. 21, 8), îl vor hrăni cu fiere și oțet (Ps. 21, 16). El însă se va ruga pentru chinuitorii săi (Is. 53, 12) și va striga: *Dumnezeu meu, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit* (Ps. 20, 21). Mărirea Lui însă va începe după moarte, căci nu va rămânea în mormânt (Ps. 53, 9). Iși va trimite solii săi la neamuri (Ps. 21, 23, Is. 66, 19), va fi împăratul mării (Ps. 23, 7—10), va ședea de-a dreapta Tatălui (Ps. 109). Atunci va începe împărăția lui cea vecinică (Dan. 2, 44), care va cuprinde toate neamurile (Ps. 71, 7; 44, 17). Asupra Ierusalimului va răsări lumina și mărirea Domnului (Is. 60, 1), dela Răsăritul și până la Apusul soarelui va fi mare numele lui și în tot locul îi vor aduce jertfă curată (Mat. 1, 11), preoții tuturor neamurilor (Is. 66, 21). Poporul ales va fi respins (Ps. 15, 4), jertfa lui refuzată (Mat. 1, 10). — Iată câteva din numeroasele profeții Mesiane. Viața Mântuitorului Hristos ne este mult mai cunoscută decât să trebuiască să insistăm asupra im-

plinirii acestor profeții. Așa a prevestit și pregătit Dumnezeu venirea și primirea lui Mesia. Intocmai precum odinoară pregătise totul: lumină, soare, lună, stele, plante, pești, pasări, animale etc., pentru adăpostirea vrednică a coroanei tuturor fapturilor: a omului. Cu drept cuvânt a putut spune evangelistul Ioan: »*întru ale sale a venit*« (Io. 1, 11).

III. Și oare pentru ce: »ai săi pe dânsul nu l-au primit« (Io. 1, 11)? N'au mai avut Iudeii ideea Mesiană? Nu l-au mai așteptat? Nu. Sfintele evanghelii ne arată contrarul. Irod știe despre Hristos (Mt. 2, 4), arhierii și cărturarii știu, că are să se nască în Betlehem (Mt. 2, 5), știe, firește Ioan Botezătorul (Mt. 11, 1), știu Iudeii, poporul (Io. 1, 19; 6, 14; 7, 41), știu Farizeii (Mt. 22, 42), se știe, că se va naște din casa lui David (Mt. 22, 42), știu Samarinenii (Io. 7, 45). Mai mult! L-au așteptat chiar atunci, când a venit. De aceea, când aude despre faptele minunate ce le săvârșește, se întreabă: oare el este cel ce va să vină? (Io. 6, 14). Bătrânului Simeon i-a fost spus, că nu va vedea moartea, până ce nu va vedea pe Mesia (Lc. 2, 26). Cum se face totuși, că poporul ales nu l primește? Așa, că reprezentanții oficiali și directorii spiritali ai poporului: cărturarii, fariseii, bătrânii, arhierii, au denaturat ideea Mesiană. Din sfera purei spiritualități au scoborit-o și o au pus în serviciul intereseșor lor lumești. Au desbrăcat-o de elementele esențiale: de universalitate și spiritualitate. În loc de un Mesia *ai neamurilor*, au așteptat un Mesia *erou național*, în loc de *Mântuitor de păcate, un luptător pentru neatârănarea politică și restaurator al gloriei naționale apuse*. Au nimicit sufletul dătător de viață al ideii Mesiane, care apoi, pentru ei, a devenit hoit pestilențial. Poporul însuși a ascultat orbește de conducătorii săi, cari, singuri au fost cauza respingerii lui Mesia, precum spune și ucenicul pe care l-a întâlnit Isus cel înviat, în drumul spre Emuus: »L-au dat arhierii și domnii noștri la judecată de moarte și l-au răstignit« (Lc. 24, 20). Așa s'a putut săvârși cea mai rușinoasă renunțare ce s'a încrestat pe paginile istoriei omenești: »nu avem alt împărat, ci numai pe Cezarul« (Io. 19, 15).

Multe greșeli a făcut poporul ales împotriva lui Dumnezeu. Aceasta din urmă și cea mare, însă, i-a fost fatală. Și-a pierdut existența sa națională și locul de cinste ce i s'ar fi cuvenit în împărăția Mesiană. Respingerea lui, prezisă dealfel de profeți (Is. 65), este de lungă durată, căci abia înainte de sfârșitul veacurilor se va împărtași de grația mântuirii (Rom. 11, 25—26).

Gh. Barna.

— **Jubileul Anului Sfânt la Bobota.** Sâmbătă 1., și Duminecă 2. Decembrie, după pregătirea prealabilă, credincioșii gr. cat. din parohia Bobota, au serbat, cu solemnitatea cuvenită, jubileul anului sfânt. Păr. Josif Cavași din Dersida, Liviu Pop din Zalnoc și Valentin Copoșu preotul locului au mărturisit credincioșii, cari, răspunzând la chemarea păstorului lor sufletesc în număr de 652, s'au cuminecat la cele 3 Sf. Liturghii servite Duminecă 2 Decembrie, și s'au împărtașit de indulgențele plene. La liturghia solemnă de Duminecă, a predicat păr. Cavași. Laudă lui Dumnezeu pentru toate!

## Seara mare.

Imprejurările în cari a avut loc nașterea Mântuitorului cuprind o sumă întreagă de detalii simbolice, exprimând fiecare un etern adevăr. Colinzile de Crăciun fac dovada deplină, că importanța acestora a fost, înainte vreme, just apreciată. Faptul, că vechile obiceiuri din seara sfântă a Crăciunului încep a-și pierde din farmecul neuitat, de pe vremea copilăriei noastre chiar, m'a îndemnat să fac o scurtă trecere în revistă a momentelor mai caracteristice pentru atunci, că și pentru azi.

Născătoarea de Dumnezeu zădarnic umbra din poartă în poartă pe la casele locuitorilor din Viflaim rugându-se de adăpost peste noapte; toți au refuzat-o, mai ales, că o vedeau însărcinată și era îngrijorată. Va să zică o mamă care era să dea naștere unei vieți omenești nu găsea nici un lăcas primitiv într-o comună așa de mare. Dar credeți oare, că azi nu s'ar întâmpla la fel. Câți s'ar găsi oare dintre noi, ca să primească în casa lor o femeie gravidă cu durerile nașterii. Și noi avem pretenția de societate încreștinată!

Dumnezeu Omul s'a coborât între noi, dându-ne prilej ca să ne putem manifesta sincer și de nimic influențați întreaga imperfecțiune a naturii noastre umane și cu durere în suflet trebuie să recunoaștem, că după două mii de ani aproape, suntem și azi tot așa de egoiști și lipsiți de bunătate sufletească, ca acelea vremuri.

Desigur dacă Isus ar fi apărut cu mărirea Fiului lui Dumnezeu, încoronat cu diademe, înbrăcat în vestimente strălucitoare, atunci i-se pregătea o primire sărbătorească, cu mare pompă și alaiu, dar tot așa de lipsită de valoare sufletească, fiindcă cei ce ieșeau întru întâmpinare tot cetățenii Viflaimului și slugile lui Irod ar fi fost, cari ar fi ieșit poate de frică, dar nici credință în inimile lor și nici iubire în sufletele lor nu ar fi fost.

Oare astăzi noi nu aceleași sentimente avem, ne impun titlurile, știm de respectul autorităților, dar adăpost pentru fiul Omului nu avem în sufletul nostru și dragostea față de cel ce s'a jertfit pe Golgota nu încălzește inimile noastre. Unde-i atunci deosebirea cu care să ne putem jistifica, în sensul adevărat, sufletec, al cuvântului, pretențiile noastre de creștini?

Ingerul a vestit nașterea Mântuitorului, l'au auzit și alții, dar numai păstorii i-au dat ascultare. În zilele noastre cine aude glasul de vestire și de chemare al ingerilor cerești? Tot numai urmașii și semenii păstorilor, pe când noi ceilalți, orășenii de atunci și azi, din Viflaim și aiurea, ne mirăm de bucuria lor naivă, și chiar colindele lor le omorim cu indiferentismul și scepticismul nostru.

În noaptea cea plină de mister a Crăciunului, răsună văzduhul de cântarea însuflețită a oamenilor simpli: Pace pe pământ și bună învoire. Astăzi tot numai cei mici cântă așa și copiii celor mari. Cei cari ar putea realiza înțelegerea și garanța pacea, chiar când vorbesc așa, fac altfel. Totdeauna, în cursul istoriei, după catastrofele mari ale războaielor, conducătorii popoarelor se mai reîntorceau la pacea lui Christos, pe care, mai nou, au numit o eternă, dar în

a doua generație se uită totul, reîncepându-se eterna poveste. S'a uitat, și nu vreau să o știe nici azi, că pacea vecinică nu este un act, sau o serie de acte diplomatice, ci este apanajul exclusiv al sufletelor credincioase în Dumnezeu și încrezătoare în El.

Fără credință în Mesia, sfteticii tronurilor au fost, sunt și vor fi ca aceia a lui Irod, cari au determinat moartea celor nou născuți. Oare în zilele noastre jertfele așa ziselor acte de guvernământ nu se recrutează tot dintre cei nevinovați și neputincioși de a se apăra și reacționa. Când te gândești apoi, că polițianii noștri chiar acum intenționează să pună la cale legiferarea avortului, în numele acestei legi, Doamne, câte sute de mii de copii vor fi judecați să nu trăiască nici o clipă barem, și noi, cu câtă frica încercăm să ne prelungim zilele adâncilor bătrânețe. Nu trăim oare și azi ca pe vremea lui Irod, gata să ucidem copiii nevinovați cu legea în mână. Ne îngrozim de ceea ce a fost atunci, dar rămânem nepăsători la ceea ce se infăptuește azi sub ochii noștri, cu concursul tacit și păcătos al lasității și necredinței noastre.

În întâmpinarea lui Isus au venit și trei regi din țările îndepărtatului Răsărit. Ce ar pare mai natural, decât să te aștepti, că în țările acestora, a căror domnitori au fost capabili de un așa pelerinaj, va lua ființă și se va întinde noua religie. Nicăiri însă nu se mai pomenește de ea. Aceștia, punând la picioarele noului născut darurile aduse, i-și considerau terminată misiunea. Legea nouă însă avea lipsă de simirna credinței, tămâia sufletului și aurul faptelor bune. Noi oare nu facem la fel ca regii, în cel mai bun caz? Ne mulțumim să-l vedem pe Mântuitorul, ne închinăm cu o scurtă rugăciune, i-i aducem câte ceva din darurile pământeste, pe urmă nu-l mai urmărim, nu-l mai urmărim. Nici de noi nu se va mai pomeni.

Am încercat o schifare fugară a câtorva epizoade din complexul de întâmplări și fapte ale Crăciunului, adăogând scurte concluzii, a căror adevăr mi-se pare mai convingător azi, că oricând. Am voit mai mult, să atrag atențiunea asupra importanței ce o prezintă din punct de vedere moral, evocarea acestora prin vechiul obicei tradițional al colinzilor. Obiceiurile din seara sfântă a Nașterii Mântuitorului, în loc de a fi lăsate în părăsire, trebuiesc completate și perfecționate, pentru a da acestei seri, atmosfera mistică de profundă meditare și reculegere în familiile creștinești. Iată sensul și rostul acestor rânduri. Am convingerea fermă, că se vor găsi, dacă le vom căuta, elemente capabile, care se adapteze întâmplărilor timpurilor trecute, vremurilor și oamenilor de azi, scotând la lumină marile adevăruri nepieritoare și vecinic actuale.

Bogăția și varietatea mare a materialului folcloric de colnizi și cântece de Crăciun la poporul nostru, sunt dovada, că neamul nostru are o deosebită atracție spre acest gen. Lumea intelectuală a noastră însă, mai mult s'a interesat de partea muzicală și pur literară a acestor producțiuni. Cred de datorita noastră a ne ocupa în viitor cât mai mult de latura morală, căci se pretează la o perfecțiune nebănuită.

Razex

## Neprihănită \*)

Ne-am pomenit azi aci, într'o zi de sărbătoare, de o însemnătate mare, poate, nepătrunsă îndeajuns nici de noi înșine, cari avem fericirea s'o prăznuim.

E sărbătoarea zămislirii fără prihană a Preacuratei Vergure Maria; și încă între împrejurări excepțional de convergente pe ziua de azi: când în aceeași zi se întâlnește serbarea de 9 Dec. cu Dumineca, pentru care este amânat praznicul, în caz că 9 Dec. ar cade pe altă zi din săptămână.

Mai mult: tot azi se împlinesc 80 ani, de când Vicarul lui Hristos pe pământ, sfântul Părinte al Romei cu puterea infalibilității hotărăște că: »învățătura care ține, că Preafericita Vergură Maria, în primul moment al concepției sale a fost păstrată neatinsă de orice întinăciune a păcatului original; prin o grație și privilegiu special al atotputernicului Dumnezeu, în vederea meritelor lui Isus Hristos, Mântuitorul neamului omenesc, este de Dumnezeu descoperită, și de aceea, toți credincioșii trebuie să-o creadă tare și statornic.«

Iată de ce trebuie să facem noi aci un mic popas și să privim mai de aproape acest mare adevăr de credință, chiar azi, când tineretul școlar, înglobat în cadrele asociațiilor patronate de Regina Cerurilor, anume pentru deprinderea virtuților alese, se mai străduiește cu modeste puteri, dar înbelșugat și îndoit elan, ca în pomenirea călduroaselor evenimente de Crăciun, să ne întoarcă iar fața binevoitoare spre cei lipsiți; iar nouă celor mai înaintați în vârstă, ne incumbă datoria să ținem sus și tare, înaintea lor și a noastră a tuturor, marile îndrumări de viață creștină răzimată pe adevărurile veșnice descoperite.

Zămislirea fără pată de păcat, adică scutirea sufletului Mariei încă din momentul împreunării cu trupul, chiar și de păcatul original, fiind un adevăr din domeniul celor descoperite nouă de Dumnezeu, pe cari, — după cum foarte bine zice neîntrecutul Toma de Aquino — de vremece depind și provin numai din libera voință a lui Dumnezeu, noi le putem cunoaște *numai* din sfânta Scriptură și Tradiție, prin cari ni se arată nouă voia lui Dumnezeu, ne adresăm acestora, să vedem adevărul în descoperirea și în manifestarea lui în decursul veacurilor.

Înainte de toate nu trebuie să uităm că scutirea de pată păcatului original, zămislirea fără prihană, nu este verguria, ci ceva mai mult; nu este păstrarea neatinsă a trupului, ci cea a sufletului.

De fapt, de când uneltirea satanei cu un rânjit și-a confirmat înducerea în greșală, în condiția de sclăvie sufletească și tortură trupească s'a născut tot omul; încât Pavel Apostolul scriind Românilor (5,12) în vorbe cadențate și stihiri marțiale — de par' că ai auzi scoborișul în afunzime pe treptele unei mari scări obscure ce duce la întinericul pierzării, — astfel descrie situația: »precum printr'un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea; așa întru toți oamenii moartea a intrat, întru carele toți au păcătuit«.

Așa a fost!

Dar a venit mântuirea, a venit ușa de scăpare, încât Petru, — în numele apostolilor întemnițați și duși la judecată — a putut spune despre Isus Nazarianul, indicând calea și ușa mai mult decât de aur

a mântuirii: »și întru nimeni altul nu este mântuire, pentru că nici un nume altul nu este dat oamenilor întru care trebuie să ne mântuim noi«. (Fapte 4,12).

În dosul acestui contrast, în vechimea testamentului de mai înainte, întrezărim marele plan de răscumpărare răsărit într'o făgăduință.

Dumnezeu, care atât de minunat și-a creat omul, mai minunat îl va răscumpăra.

În urma celor decăzuți din frumuseța și nobleța neîntrecută a statului dreptății originale, cari au capitulat în fața uneltirilor Satanei, trebuia să se ridice un *Nou Adam* și o *Nouă Evă*, mamă a mântuirii.

Așa a promis Dumnezeu, așa a împlinit!

În cartea Facerii găsim scrisă pedeapsa înșelăciunii, unde se spune Satanei: »pentru că ai făcut aceasta . . . dușmănie voi pune între tine și între muiere, între sămânța ta și între sămânța ei, ea va zdrobi capul tău și tu vei alegeși călcâiul ei« (3, 15).

Acțiunile se înfățișează lupta a două tabere: de o parte avem pe Satana înșelătorul cu ai săi, cari vor fi biruiți; iar de cealaltă parte pe Adam cel nou, născut din femeie, Hristos Biruitorul, carele *cu moartea pe moartea călcând*, a calcat pe toată înșelăciunea Satanei.

Isus este om și Dumnezeu adevărat, prin urmare asemenea nouă întru toate, afară de păcat. (Evr. 4, 15) În felul acesta, deși născut din femeie, ca să nu aibă nimic comun cu tabăra adeversă, cu Satana, a trebuit să se nască dintr'o mamă, care la rândul ei nici ea să nu aibă nimic comun cu Satana. Nimic ce ar avea măcar și numai aparența unei dezertări din tabăra satanică, ceea ce s'ar resfrânge asupra lui Isus.

În felul acesta Hristos, născut din femeie, zdrobește de fapt capul șarpelui cu puterea și maiestatea proprie, de care nici măcar să se atingă diavolul. Iar muierea, Noua Evă, Maria, Mama lui Isus, de asemenea este scutită de orice amestec cu Satana, scutită de tot păcatul chiar și de cel original.

Așa, Ea a fost scutită dela zămislire de păcat, și atunci în mod necesar și normal a rămas să ia nu păcat, ci darul lui Dumnezeu, grația, în măsura în care a putut, adică în întregime; neavând nici o piedică de aceea și este *plină de dar*.

Așa s'a zămislit Maria, așa s'a născut, a trăit și a murit; adică n'a murit, căci moartea este urmarea păcatului original, pe care neavându-l, a trecut din viața aceasta în cealaltă, nu prin moarte ci prin adormire.

Cum însă *unul* este *singur* Mântuitorul, care prin meritele Sale a mântuit tot neamul omenesc, Maria a fost scutită înanite, mântuită înainte, dar *în vederea* acestor merite, la cari de altcum, ca mamă, a conlucrat atât de mult, încât foarte bine putem zice, că tot ca mamă era îndreptățită să le aibă Ea cea dintâiu.

Dacă între micile tabere — să zicem sportive — de câteva minute, cât luptă împotriva, există o deosebire și o diferență, sau între oștirile neamurilor dușmane pe câmpul de luptă este atât de mare deosebire, cu cât mai vărtos se cuvenea, ca mama lui Hristos să fie și ea scutită de ori ce amestec și supunere față de legea satanei. Altcum ar fi fost deja o biruință — fie cât de mică — a Satanei asupra lui Isus, ce repugnă în întregime.

Sunt acum 80 ani de când Biserica s'a rostit

\*) Conferința Păr. Dr. G. Stan, ținută la serbarea Reuniunilor Mariane din 9 Dec. a, c.



asupra acestui adevăr îmbrăcându-l prin definiția dela 8 Dec. 1854 în formă de dogmă, așa că dogma este de 80 ani, dar adevărul în sine datează odată cu făgăduința răscumpărării, în depărtarea începutului Testamentului Vechiu.

La 8 Dec. 1854, Papa Piu IX, n'a făcut altceva decât să întărească cu puterea infalibilă, ceea ce Biserica dela leagănul existenței sale, mărturisese viu în decursul tuturor veacurilor și în toate părțile, prin graiul evlavios al SS. Părinți și sfințele slujbe bisericești.

De fapt, nu-s hotarele Greciei, nici a Rusiei, nici a Asiei mici, sau a Europei ori a altei țări de ori unde, care să închidă pentru sine mărturisirea acestui adevăr. Precum sf. Augustin. (De pecc. orig.) și cu el alți nemărați sfinți, Părinți aseamănă pe Isus, Adam cel Nou, cu Adam cel dintâiu zicând: »Credința creștină consistă cu adevărat în chestiunea celor doi oameni, dintre cari unul ne-a vândut păcatului, iar celalalt ne-a răscumpărat din păcat; prin unul am fost osândiți la moarte, iar prin al doilea am fost scoși la viață; unul ne-a pierdut făcându-și voia sa, iar nu a Celui ce l-a făcut; iar al doilea ne-a mântuit făcând nu voia Sa, ci a Aceluia de care a fost trimis«, așa întreaga pleiadă a Sfinților Părinți aseamănă pe Maria cu Eva, numindu-o Noua Evă, mama mântuirii, pe când cealaltă a fost mama pierzării; au însă ambele comună condiția de a fi fost dintru început fără de păcat.

Nici chiar marea ruptură dintre Orient și Occident dela 16 Iulie 1054 n'a slăbit credința în zămislirea neprihănită a Mariei. Marii învățați greci, în tratatele lor de teologie, călcând pe urmele sfinților Părinți, direct ori indirect mărturisesc acest adevăr, nici unul nu-l tăgăduiește nici nu-l trage la îndoială.

În Academia Teologică din Kiew, get-beget ortodoxă, găsim, că la 10 Iunie 1651, episcopul eparhiot al Rusiei Albe, — fost rector al Academiei, aproabă formula de consacrare a unei congregații pusă sub oblăduirea neprihănitei, iar de aici încolo un cult marian cu aceasta denumire tot mai intens.

În apus adevărul este admis pe întreagă linia. Tot ce s'a discutat, mai repede sau mai târziu, a fost despre solemnitatea sărbătorii. Erau anume, unii, cari n'ar fi admis aceasta *inovație*, unde sărbătoarea nu începuse deja să fie prăznuită mai solemn. Au biruit însă și pe aceasta linie partizanii sărbătorii răzimate pe adevărul descoperit.

Papa Sixt IV, la 1476, îndeamnă lumea să preamărească zămislirea fără prihană a Mariei. Sinodul ecumenic din Trento, vorbind despre păcatul original, spune expres, că nu intenționează să se refere și la Maria. Alexandru VII, (1661), întărește evlavia credincioșilor și credința în zămislirea Mariei, scutită de păcatul original în vederea meritelor lui Isus.

Congregațiile mariane se ivise demult cu acest nume.

Promotorii cultului marian vreau însă, să stoarcă din gura vie și oficială a Bisericii, dela infalibilul Părinte al Romei, spulberarea oricărei eventuale îndoielei, chiar și a celeia despre inovația cu sărbătoarea. În scopul acesta se fac și rugăciuni. Ba, la 13 Aug. 1621, moare în Roma tinărul iezuit, mai apoi declarat sfânt, Ioan Berchmans, în vârstă de abia 22 ani și jumătate, Părinții din Societatea lui Isus, cunoscându-i vieța sfântă și evlavioasă față de Maria neprihănită, îl roagă să se întrepună în cer pentru biruința integrală a adevărului și a cultului marian.

Poporul spaniol, cu mic cu mare, e gata să răspundă ca la un plebiscit — ce nu s'a mai pomenit — în cauza Mariei. Pentru cinstea aceasta aleasă s'a ridicat mai târziu o columnă și o statuie în Piața Spaniei din Roma alături de Legațiunea spaniolă, cel mai frumos monument în acest gen.

În fine, la 8 Dec. 1854, PIU IX. răspunde elanului universal, proclamă că: adevărul despre conceperea Mariei fără păcat original, este adevăr descoperit.

S'a făcut aceasta la așteptarea și mulțumirea lumii evlavioase întregi. Orientul necatolic — glorios de altcum mai înainte în cultul marian — față de acest adevăr, acum, ia poziția contrară obicinuită deja de mult, și trage și cu aceasta o altă trăsătură neagră peste trecutul de mai înainte.

La 4 ani după Bulla »Ineffabilis Deus«, din 8 Dec. 1854, adecă la 11 Febr. 1858, Preacurata se înfățișează la Lourdes în repetate rânduri, și confirmă ce s'a definit despre dânsa zicând: »Eu sunt zămislirea fără prihană«.

Ce înseamnă acest limbaj?

Noi nu suntem obicinuți cu acest fel de graiu, cu numiri în abstract.

Noi numim persoanele și lucrurile cu numiri deosebite, numai pentru ca să le putem noi înșine deosebi. Dar mai ales când e vorbă de persoane, de cele mai multe ori, acestea nu sunt ceea ce spune numele lor. Așa, de câte ori Victori și Victoria nu sunt de loc învingători; după cum ar spune etimologia numelor lor; sau Angelo și Angela să fie îngeri; ba mai avem unii Ioneli și Mitiță cu înfățișări herculane, pe cari îi numim așa fără ca să fie așa; îi numim numai pentru ca să-i deosebim, dar altă legătură internă între nume și persoană nu există.

La Dumnezeu nu este așa. Numele dat de Dumnezeu arată ceea ce de fapt este ființa; inger-trimis, Adam înseamnă din pământ etc.

Ba, întrebând Moisi — când a fost trimis de Dumnezeu la Faraon, — că cine este El, Dumnezeu, care vorbește și-l trimite, și cine să spună că-l trimite, răspunsul a fost: »Eu sunt cel ce sunt«. Adecă Dumnezeu este acela, a cărui existență este tot una cu natura Lui; n'a primit-o dela nimeni, și aceasta condiție cu tot dreptul poate să fie, și este de fapt numele propriu și distinctiv a lui Dumnezeu; căci nici o ființă alta nu se găsește în așa condiție.

Așa și cu Fecioara dela Lourdes.

A putut spune și foarte bine a spus despre sine, că este conceperea imaculată, sau zămislirea fără prihană. A putut spune cu tot dreptul și în abstract, căci aceasta lucrare numai în Ea s'a verificat. Ea este singura în concret zămislită sub scutul de păcat original, în ea și numai în ea s'a concretizat, s'a individualizat, plenitudinea noțiunii abstracte, așa că noțiunea aceasta, și în abstract i-se poate atribui cu tot dreptul fără prejudiciul altei ființe. În ea și numai în ea s'a verificat ceea ce spune numele acesta.

Acesta este numele ei și cu acest nume o laudă o lume întreagă.

Noi, neam oropsit și amărit atâtea veacuri, unde suntem din marele concert marian?

Văile și dealurile noastre vara răsună de mult de laude din gura pelerinilor spre »mănăstirile« mariane, și știm, că cu zorii zilelor mai bune au răsărit și congregațiile, urmează să le știm mereu menirea: în afară de mândria deșeartă.

Iar azi, în așa zi de sărbătoare, la lumina acestui

adevăr de Dumnezeu descoperit, să ne aducem aminte, că, dacă a făcut Dumnezeu aceste lucruri mari cu Maria, de o parte și-a cinstit mama, ca să ne arate nouă ce va să însemneze o mamă; apoi, scutindu-o în așa măsură de păcat, ne arată, care are să fie preocuparea noastră principală: mereu și pe tot locul, dar mai ales în tabere organizate: departe de păcate, cu dar pentru dar, și virtute după virtute, căci, dacă și aici pe

pământ bunăstarea obștească a popoarelor este rezervată în așa măsură celor care și-o asigură luptând ca lei, cu atât mai vărfos bunăstarea sufletească și viețea cealaltă nu se de decât acelora, cari, în fața Satanei, ce sub diferite chipuri hidoase sau ascunse, umblă prin rândurile societății de azi, răcnind cu voce și fără voce, și căutând pe cine să înghită, vor ști și să se incadreze și să lupte astfel făcându-se vrednici.

## O broșură de mare actualitate...

Abuz de putere în misiunea sf. ce o au medicii de a salva cu orice preț viața, abus și mai mare a legiuitorilor, puși în fruntea țării să aducă legi spre binele comun al societății, de puterea sublimă de a legifera în numele lui Dumnezeu, imensă răspundere a unora și a altora în fața lui Dumnezeu și a omeniilor, făcându-se vinovați de o stare de crimă permanentă, ce s'ar creia prin legiferarea avortului, consecințe funeste ale acestei legiferări, din punct de vedere moral, social și național, consecințe de-a-dreptul dezastruoase experimentate în de-ajuns de Rusia sovietică, care singură până acuma în toată lumea a legiferat avortul, iată tot atâtea avertismente, pe cari le dă d-l Dr. Nicolae Popa, în broșurica de 75 pagini, intitulată »AVORTUL: considerațiuni sociale, morale și medicale.«

În introducerea autorul arată cum congresul medicilor din Cluj, ținut în 21 Aprilie 1934, la care a asistat și secretarul general, din acea vreme, al Ministerului de Justiție, a fost »o solidarizare publică între legiuitor și corpul medical, în vederea unei legiferări cât mai largi a avortului«. În cele șapte capitole: din amintita broșură, Autorul arată, cu o claritate rară, cum animalul din om vorbește în toți aceia cari vreau legiferarea avortului. Orbiți de patimile cele mai josnice aceștia vreau, precum odinioară păgânii, să le divinizeze în loc să se lupte pentru a le învinge.

În adevăr, legea e ceva »sacrosanct«, înaintea căreia trebuie să se plece acela pentru care se aduce. Numai că o lege pozitivă omenească, care s'ar împotrivi celei naturale, nefiind ducătoare la scop, e nulă și dacă o ține omul, împotriva conștiinței sale, păcătuiește. A legifera păcatul deci, ce altceva înseamnă dacă nu a-și diviniza omul patimile sale? Și atunci cum stăm cu autoritatea pusă de Dumnezeu pentru a conduce societatea spre scopul ultim? Căci nu trebuie să uităm, că, deși autoritatea civilă nu are menirea să se ocupe direct de scopul ultim, indirect totuși ea are datorința sfântă de a nu-i împiedeca pe supuși dela ajungerea acestui scop ultim, prin aducerea unor legi împotriva celor naturale, sădite în sufletul omului din partea Creatorului, pe cari trebuie să se bazeze orișice lege pozitivă omenească.

Or, avortul se opune acestei legi naturale »să nu omori«, și nici măcar nu aduce vre-un bine, care ar putea compensa răul direct voit, omorirea fătului nevinovat. În adevăr femeia care se supune operației pentru a avorta devine sterilă sau bolnavă. După statistica ce o dă Institutul »Maternitatea« din Leningrad 95% dintre acelea ce-și provoacă avortul devin

sterile sau bolnave. În felul acesta se vede clar cum Autorul legii naturale pedepsește pe călcătorii ei!

Avortul nu aduce folos nici societății, căci nu protejează nici viața femeii, dovadă că nu pedepsește pe technician în caz că aceasta moare în urma operațiunii, și nu protejează nici cinstea acesteia stricată de siluitor, căci nu-l pedepsește pe acesta, ci pe femeie prin faptul, că aceasta, în urma avortului provocat, poate fi considerată și, pe dreptul până ce nu se dovedește contrariul prin pedepsirea siluitorului, că ea ar fi de vină pentru călcarea poruncii a șasa.

Și din punct de vedere național avortul nu e decât dezastru, scăzându-se populația în chip vizibil acolo unde el există legiferat. (Rusia). În Rusia, în Caucazul de nord, numărul avorturilor e de patru ori mai mare decât acela al nașterilor (4 avorturi la o naștere). Avorturile clandestine, pe cari ar vrea să le stârpească legiuitorul prin legiferarea lui, sunt și ele cu mult mai multe în Rusia după legiferare, ca-și înainte, după cum arată statisticile. În regiunea Suisk (Rusia) 70% din avorturi sunt clandestine.

Iată, aceste idei din amintita broșurică sunt cât se poate de bine venite, acum când emisarii satanei își pun toate sforțările pentru ca proiectul de lege al avortului, depus deja la Cameră, să fie votat. Halal de tine, societate creștinească și românească dacă îți se va mai deschide încă o porțiță spre pierzare prin legiferarea avortului, precum și s'a deschis odinioară prin legiferarea divorțului.

Noi ne rugăm cu Sf. Maică Biserică: Doamne păzește țara aceasta de ciumă, de foame, de cutremur, de foc, de sabie, de venirea altor neamuri asupra noastră și de războiul cel dintre noi, și de avort, care e mai mare calamitate într' o țară decât toate laolaltă cele de mai sus. În adevăr, până când toate cele enumerate mai sus pot fi bune în sine, ca provenite dela Dumnezeu, în semn de pedeapsă asupra noastră, până atunci avortul e un rău în sine, fiind de-a-dreptul o crimă, deși în proiect s'ar numi »delict« împotriva celui nevinovat.

Legiuitorii să ia seama, că cel ce se lovește de piatra pusă în capul unghiului (morală lui Hristos), va fi strivit. Protestăm, deci, și pe aceasta cale din suflet împotriva acestei crime ce stă să se legifereze.

Recomandăm broșurica D-lui Nicolae Popa, cu toată căldura sufletului nostru tuturor oamenilor de bine, în special preoților și învățătorilor, ca să o citească și să o răspândească în cercuri cât mai largi, și să protesteze împotriva legiferării avortului, precum au făcut multe parohii creștine gr. cat., între cari cea din Gruiu lung, citată în broșura D-lui Dr. N. Popa.

J. B.

## CRONICI

„Vestitorul“ urează sărbători vesele tuturor abonaților și cititorilor.

— **50 de ani de viață** a împlinit Excel. Sa P. S. Dr. Alexandru Rusu, episcopul Maramureșului. Evenimentul a fost sărbătorit discret, în intimitatea a lor săi, fără vâlvă și a dori, să nu știe stânga ce face dreapta, după învățătura evangheliei. Întâmplarea, spun cei necredincioși, intervenția Prea Curatei Fecioare, patroana cerească a noiei eparhii, spunem noi, a făcut ca vrednicul chiriarh să aibă în acest timp două mângâieri din cele mai alese: prima e dania de o jumătate de milion de lei primită de P. S. Sa dela Dr. Augustin Ferentiu, fost primar al municipiului Satu Mare, acum prim episcop al parohiei noastre de acolo, pentru terminarea acelei catedrale; iar a doua e caudal regal dela Lugoj, întregirea capitolului catedral dela Baia Mare cu încă trei canonici. Bucurându-ne din toată inima de aceste evenimente, felicităm pe înaltul chiriarh cu tradiționalul: Intru mulți ani, Stăpâne!

— **O distincție binemeritată** e cea de »ofițer al Academiei«, acordată de Ministerul educației naționale din Franța părintelui asomptionist Ireneu Atanasie Mavrichie Merloz, profesor la liceul de băieți și redactor la revista »Observatorul« din Beiuș. Această decorație i-a fost transmisă merituosului ieromonah prin d. Alphonse Dupront, directorul Institutului francez de înalte studii din România, asistat de d. R. Fichoux, un distins geograf, elev al celebrului Prof. E. De Martonne, păr. canonic I. Georgescu, superiorii și elevii internatului Pavelian din acest oraș. Elevul Manea (cl. VII) asistat de doi frațiori mai mici cu câte un buchet de flori fiecare, arată bucuria elevilor pentru această distincție acordată bunului lor părinte, iar păr. canonic I. Georgescu bucuria autorităților bisericești. D. Dupront a mulțumit în cuvinte alese pentru dragostea și stima arătată Franței și reprezentanților ei, stăruind asupra rostului Institutului pe care-l conduce, de a înlesni cunoașterea, prețuirea și iubirea națiunilor-surori; Franța și România. Cel din urmă, copleșit de emoție, ia cuvântul păr. Merloz care, după cuvintele de circumstanță către reprezentanții autorităților, dă o frumoasă învățătură fineretului, spunând: Muncii și veți fi răsplățiți! Dacă nu totdeauna și în viața aceasta, de bună seamă în cea de apoi. Amin! adăogăm și noi, felicitându-l din tot sufletul.

— **Fapt evocator de vremuri mari.** S'a întâmplat la noi: e dania de 500.000 Lei făcută de fostul primar al municipiului Satu-Mare, d. Augustin Ferentiu, pentru continuarea lucrărilor la monumentala noastră biserică ce se zidește în acel oraș și al cărei primcurator este dsa. Toate comorile de artă și operele nemuritoare ce s'au înfăptuit în decursul veacurilor au la baza spiritul de jertfă. Largul gest de marinimizat al dlui Ferentiu, față de Dumnezeu și locașul gloriei Lui ne dovedește însă, că și astăzi trăiește în suflete acest spirit ce îi îndeamnă la fapte eroice: și iată, pentru ce, fapta dsale e evocatoare de vremuri mari. Fie, ca acest nobil act de dragoste către Dumnezeu și Biserică al inimosului donator, să găsiască în rândurile credincioșilor noștri cât mai mulți imitatori. *Binecuvintează, Doamne, pe cei ce iubesc podoaba casei Tale!*

— **Bunăvoință regală.** Citim cu acest titlu, în ultima Circulară a Episcopiei Maramureșului, îmbucurătoarea știre, că din înalta bunăvoință a M. S. Regelui, exprimată cu prilejul serbărilor AGRU lui dela Lugoj, Capitlul Eparhiei de Nord a fost întregit cu încă 3 membri. Rescrisul ministerial sosit la Baia Mare, prevede, încă pentru anul bugetar în curs, complectarea capitolului la numărul de staluri statorit în decretul lui de înființare.

— **Pildă de urmat.** Cetim în »Dumineca«, organul Vic. episcopesc gr. cat. român din Maramureș, că în orașul Sighet s'a ținut adorație de o zi în prima Duminecă din Decembrie. Ea a decurs în perfectă ordine, participând cei 60 de membri adoratori înscrși. În cursul zilei s'au perindat sute de persoane, făcând vizită la Isus din Sf. Euharistie. Într'adevăr pildă vrednică de urmat. Orice ar spune »tipiconiști«, astfel de »inovații« sunt postulate de viață religioasă conștientă, ce începe să pătrundă tot mai mult în rândurile fiilor bisericii noastre, poate, grație și acestor »inovații«. Înflorirea vieții religioase, și învingerea dușmanilor Bisericii, nu se poate închipui fără o intensă devoțiune către Isus din Sf. Euharistie, care, însă, nu se exhauriăză toată în Sf. Liturghie și în Sf. Impărtășanie. Asociațiile adoratorilor sunt un mijloc foarte bun, necesar chiar, spre acest scop. În apus ele fac un neșpus bine. Ar fi vreme ca și-la noi să se organizeze cât de multe, iar cele existente, să fie încurajate, nu combătute. Pilda Sighetenilor ne servește de îndemn. Laudă lor!

— **Din urmările revoluției Spaniole.** Din »Circulaires instructives et administratives des Frères des Ecoles Chrétiennes« No. 285, extragem următoarele: »De vre-o cincisprezece zile, eram foarte neliniștiți, din cauza câtorva instituții de ale noastre din Spania, când, în 26 Octomvrie, o scrisoare a iubitelui nostru Frate Vizitator de Valladolid, ne aduce confirmarea omorului Fraților Comunității de Turón. Avem puține detalii cu privire la cele întâmplate. Iată ce am putut afla din izvoare absolut sigure. În ziua de 5 Octomvrie a. c., între orele patru și patru și jumătate dimineața, revoluționarii năvălesc pe neașteptate în școala noastră, pentru a stabili aici sediul comitetului lor, a cărui prezident nu era altul, decât șeful lojei masonice din localitate. Cei opt Frați, din cari era compusă Comunitatea, fură arestați și internați într'o casă comunală. Rev. P. Inocencio, pasionist, venit de cu seară dela Mieres, cum făcu fiecare lună, pentru a pregăti copiii la sf. Impărtășanie de întâia Vineri, împărți soarta lor. Patru zile mai târziu, dimineața, cei nouă fură duși în cimitir fără niciun fel de judecată, aliniați la marginea unui șanț prealabil săpat, și împușcați. Cadavrele, acoperite cu o pătură subțire de pământ, au putut fi identificate în 21 Octomvrie, după triumful trupelor regulate. Pe mai mulți s'au notaț maltratări și brutalități. Fratele Director avea capul separat de trunchiu. Pentru Comunitățile din Asturia, pierderile nu sunt decât materiale, având Frații posibilitatea să fugă destul de curând. D-Voastră, împreună cu noi, veți cere dela Dumnezeu, mult iubiți Frați, ca sângele acestor scumpi colaboratori să recadă sub formă de binecuvântări divine asupra districtelor noastre din Spania, și să le asigure, împreună

cu pacea, o prosperitate și mai mare încă, decât în trecut». *Fr. Junien Victor* Superior General.

Aceasta le-a fost răsplata pentru învățământul împărțit gratuit copiilor săraci.

— **Ziua Agru-lui la Oradea.** Statorită pe sărbătoarea din fiecare an a Sf. Nicolae, *Ziua Agru lui* a fost sărbătorită anul acesta în orașul nostru cu deosebită însuflețire. Credincioșii au răspuns așteptărilor Bisericii. Numărul celor prezenți la serbarea de după amiază, aranjată de cele două organizații locale ale Agru-lui în Sala Școlii Normale, a fost destul de frumos. Programul s'a început la orele 16,30 prin cuvântarea de deschidere a Păr. canonic Dr. Al. L. Tăutu, în care Sf. Sa a arătat cum nu se putea alege de zi a Agru-lui o sărbătoare mai potrivită decât cea a Sf. Nicolae, care a abundat în caritate atât pe teren moral, cât și material (scop urmărit și de Agru), și cum o trezire a conștiinței de apartenență la Biserică și parohie e mai necesară astăzi decât oricând. A urmat o recitare a elevului normalist Iosif Gălgău, cl. V, „*Latinitatea strigă din tranșee*” de O. Goga, după care corul mixt al Păr. Prof. Francisc Hubic a cântat câteva colinzi ca: *Floricea (Steluța), Colo'n drum, În dimineața de Crăciun ș. a.*, iar corul teologilor noștri frumoasa compoziție a maestrului Hubic „*Cei trei crai în cale*”, atunci cântată în public pentru întâia oară. Elevul Teodor Bal, cl. VI norm. a recitat cu mult sentiment poezia „*Latina Gintă*” a lui V. Alecsandri. Punctul principal din program l-a constituit însă conferința Păr. Prof. Vasile Bolca despre „*Rolul național al Bisericii Unite*”, arătând într'ansa meritele Bisericii noastre în lupta pentru cultura și idealul nostru național, contestate astăzi de mulți interesați. Cu această conferință, răsplătită cu bogate aplauze, serbarea a luat sfârșit.

— **Șezătoarea Agru-lui din Holod și jur, la Mociar.** În ziua de 25 Nov. a. c. s'a ținut la Mociar, șezătoarea cultural — religioasă a Agru-lui din Holod, Vintire și loc. Din cele două comune dintâi au fost de față peste 50 de credincioși, veniți parte cu trăsuri, parte, cei mai apropiați, pedestru. Holodanii au fost conduși de Păr. V. Ghergar cu d-na, și dd. Al. Văcărescu și I. Tamaș, inv. dir.; iar Vintirenii (și unii Brăteșteni) de Păr. Virgil Munteanu cu d-na, și d. Florian Leuca inv. dir., cu d-na. Șezătoarea începu, la orele 13, 30 în sala școlii primare din comună, cu „*Noi vrem pe Domnul*” executat de corul școlarilor din loc, sub conducerea d-lui inv. dir. Vasile Fășie. *Cuvântare de deschidere* o rosti d. Președ. Al. Văcărescu, salutând pe cei prezenți și făcând prezentările oaspeților. Vorbi despre viața creștinească, îndemnând pe toți să se înscrie și să lupte în cadrele Agru-lui, a cărui menire e chiar să-i ajute pe credincioșii noștri la trăirea unei vieți creștinești adevărate. Urmează un program bine întocmit: declamări, monoloage, dialoge și cântări executate de elevii școlii sub conducerea d-lui inv. dir. și a dș. inv. Butea Florica. Decorul scenei, costumele naționale și reușitele debuturi ale elevilor numai laudă aduc aranjatorilor șezătorii. Intre punctele din program, e și conferința d. I. Tamaș inv. dir. în Holod, despre „*Relele lumii și înconjurările lor*”; îndrumând pe ascultători ca în cadrele Agrului să opună rezistență patimilor și să se ferească de sectari, îndemnând la aceasta și pe alții. Elogiind apoi munca desinteresată și apostolică a Păr. Eugen M. Pantea, preotul din loc, îi mai îndeamnă pe toți la

ascultare față de preot și cercetarea sf. Taine. D. Florian Leuca inv. dir. în Vintire vorbește poporul despre „*Minuni*”, sfătuiindu-l la alipire față de Biserica lui Hristos în care și azi se întâmplă minuni. Programul se termină cu „*Creștin sunt*”, cântat de toată asistența. Păr. E. M. Pantea, preotul locului, mulțumește tuturor celor prezenți pentru conlucrare la reușita șezătorii, apoi invită pe toți să participe la *Binecuvântarea Euharisticii* ce și urmă îndată, slujită de toți cei trei preoți prezenți. Păr. V. Munteanu din Vintire predică despre puterea rugăciunii. După serviciul divin apoi, intelectualii oaspeți fură găzduți la casa Păr. Pantea, iar ceilalți credincioși pe la săteni. În ședința intimă s'a hotărât să se ceară celor în drept înființarea așa numitelor, „*cercuri culturale ale Agrului*”, cu program pentru popor, în care prin conlucrarea școlarilor și a tineretului să se dea acestuia instrucție și educație moral-religioasă. Apoi, oaspeții s'au îndreptat spre casă, cântând, ca și la sosire, imnuri mariane. Atât dâșii cât și localnicii au rămas adânc impresionați în urma acestei conveniri creștinești, desăvârșite în spiritul credinței și al iubirii evanghelice...

— **Serbare cultural religioasă în Pria.** În ziua de 9 Decembrie 1934, în parohia Pria, județul Sălaj, societățile religioase: »Preasf. Inimă a lui Isus« și »Societatea sf. Rozar« au organizat o serbare culturală religioasă. Cu această, ocazie la sfârșitul sfinteii liturghii, s'a făcut binecuvântarea unei ioane a Inimii lui Isus și a P. F. Maria, cumpărată de către societate pe seama sf. Bisericii. Părintele locului, conducătorul acestor societăți a ținut o cuvântare despre inima îndurerată a Maicii Preacurate și conceperea fără de păcat. Prin această cuvântare ocazională, publicul a fost atât de emoționat, încât dacă ai privit la fețele lor le-ai văzut udate de lacrimi. Iar după masă, în localul școlii, în fața unui număr impunător de credincioși, dornici de a vedea astfel de sărbători, s'a desfășurat un program bogat de cântece, poezii cu conținut religios și un tablou în care îngerul păzește pe copiii mici când dorm. Cuvântul de deschidere l-a rostit directorul școlii, iar Părintele a ținut o conferință despre sf. Taină a căsătoriei. Publicul a fost mulțumit de felul cum a decurs această serbare.

Un participant.

— **80 ani dela definirea dogmei despre zămislirea fără prihană a P. F. Maria.** Sărbătoarea Concepției fără prihană, în acest an în Oradea, s'a desfășurat în cadru mai solemn, prilejuit de împlinirea alor 80 ani de când Pp. Pius IX a definit dogma »Imacalatei Concepții«.

La toate liturgiile solemne din loc, s'a încercat aprofundarea înțelesului cântării: »Ca de un sicriu însuflețit a lui Dumnezeu, nici cum să nu se atingă mâna necredincioșilor«. — În cinstea Celei fără prihană, toți membrii Reuniunii sf. Maria s'au priment sufletește, îmbracând haină aleasă și potrivită dumnezeescului ospăț, împărtășindu-se dela masa sfântă a Trupului și Sângelui Domnului. — Iar elevii școlilor secundare au ținut să-și arate dragostea față de cea Nepătăată, prin aranjarea unei șezători artistice-culturale, care s'a desfășurat la Școala Normală gr. cat. Această înălțătoare serbare a fost onorată cu prezența I. P. S. Episcopului nostru, de față fiind toți iubitorii și admiratorii acestei prerogative a P. F. Maria.

Șezătoarea a fost deschisă prin conferința Păr. Dr. Gavril Stan. — D-sa a arătat că obârșia acestei

sărbători este de a se căuta în Orient, de unde a trecut în Apus. Apusul la rândul său a cultivat într' un mod superb cultul învățaturii despre Zămislirea fără prihană. Noi orientalii, cari am dat inițiativa, n'avem decât să deschidem cărțile sfinte, să căutăm tâlcul sărbătorii să-i deprindem toate învățăturile, cari ne vor ajuta să avem o și mai înaltă înțelegere a rolului P. F. Maria în economia Mântuirii noastre și mai ales ne vor îndemna și mai mult să-i imităm virtuțile Ei.

După instructiva conferință a Păr. Dr. G. Stan, urmează programul elevilor: Un solo de concert executat de elevul Ghiura și Tarța dela lic. Gojdu și o piesă în 3 acte: „*In noaptea sfântă*” jucată de elevele și elevii școlilor secundare din Oradea.

Serbarea a avut dublu scop:

1. Educativ pentru actorii diletanți cât și pentru marele public.

2. Caritativ, ca prin vînderea programului șezătorii, să se adune câteva fărimituri de pe masa bogatului și pentru Lazar cel sărac.

Neprihănită F. Maria, a cărei cult îl dorim tot mai intens și plin de înțeles, să aivă în paza pe toți câți au contribuit direct sau indirect la atingerea mărețelor scopuri ce urmărește Reuniunea »sf. Maria« din Oradea.

Cron'car.

## BIBLIOGRAFIE

— **Cum se dezorganizează învățământul** de I. M. Rașcu, profesor de liceu, fost membru al Școlii române din Franța, București; 1933. Format 8<sup>o</sup>, 88 p., 30 lei. — Broșura de față e un strigăt de alarmă. Favoritismul ce a pricinuit și pricinuește atâtea rele, amenință viitorul națiunii. El pare a se instăpâni și asupra școlii. Impotriva legilor în vigoare, s'au numit o mulțime de profesoare în învățământul secundar al băeților. Peste o sută numai în capitală! Această invazie a elementului feminin în învățământul secundar al băeților e nu numai ilegală, ci și imorală. În tablouri desemnate cu mână de maestru, autorul arată atât un aspect cât și celealalt al acestui fenomen dureros. În deosebi primejdia morală e imensă. În școala secundară, unde pătrund femei, uneori domnișoare tinere lipsite de prestigiu, nu mai poate fi vorbă de studiu, de disciplină, de preocupări superioare. Acolo, când nu tronează deadreptul imoralitatea, rânjește flirtul, gluma, reveria obscenă. Cu tot dreptul, autorul consideră această problemă de egală importanță cu aceea a revizuirii tratatelor. Și totuși ce puțini se preocupă de ea! E de mirat, cum nu se alarmează în rândul întâi părinții, apoi profesorii și atâția binevoitori ai școlii. Comitetele școlare se preocupă aproape numai de problemele materiale. Cași când școala n'ar fi înainte de toate suflet! Pentru lămurirea acestora și a întregii opinii publice a scris distinsul autor această carte, pe care n'o putem recomanda în deajuns atențiunii tuturor.

— **„Calendarul bunului creștin”**, pe anul Domnului 1935. Bixad; 120 p. 15 Lei. Părinții călugări de la Bixad, dornici de a face bine și în anul ce se apropie, cu sârguința veche, au îngrijit scoaterea calendarului în așa fel, ca el să corespundă în chip special răspândirii învățaturii creștine în popor. Conținutul serios, tiparul clar, clișeele frumoase, recomandă acest Calendar pentru familiile creștine ca folositor. Merită să fie răspândit cât de mult.

## Tipic

25 Decembrie. Dumineca cea dinaintea Nașterii. — Vers. 5.

Sâmbătă la inserat, stihirile inv. 4, ale înaintepăzn. 3 și ale Părinților 3. Mărire. — Și acum a înaintepăznirii. — Troparul învierii; Mărire al Părinților. Și acum al înainte serbării,

Duminecă la mâncat. Troparele ca și Sâmbătă seara. Citirile din Octoih scl. ca de obicei. Ev. inv. a VIII-a. Catav. Nașterii. Luminăt. inv. VIII. Mărire a Părinților. Și acum a înaintepăznirii. Laudele, 4 ale inv. 4 și Mărire ale Părinților. Și acum: Preabinecuv. scl.

La Liturghie. Fericirile versului. Ap. și Ev. Duminecii înainte Nașterii. (Ap. pag. 202. Ev. p. 225).

24 Decembrie. Luni. Ajunul Nașterii. Slujba ciasurilor din Minei cu Evanghelii. (pag. 226—228). Intipuitoare și Vercernia zilei de 25 Decembrie cu Liturghia Sf. Vasile cel Mare.

25 Decembrie. Marți. Crăciunul. — In noaptea Crăciunului Dupăcinarul cel mare cu Litie și Mâncatul. — Toate ale sărbătorii.

Liturghia Sf. Ioan cu Antif. sârb. Ap. și Ev. sârb. La Axion Irmosul sărbătorii, până în 31 Decembrie inclusiv.

Inseratul cu Văhod al sârb. din Mineiu.

In 26 și 27 Decembrie toate ale sărbătorii.

30 Decembrie. Dumineca cea după Naștere. Vers. 6.

Sâmbătă la inserat pe 10, ale inv. 3, ale praznicului (cele ce sunt la însuși praznicul) 4 și ale Sfinților (Dum. d. Naștere) 3. Mărire. — Și acum dogmatica versului. Stihioavna învierii. Mărire. — Și acum a Duminecii d. Naștere. Troparul inv. Mărire al Sfinților (Dum. d. nașt.) Și acum al Nașterii.

Duminecă la Mâncat. Tropare ca Sâmbătă, scl. ca de obicei. Ev. inv. IX. Catav. Nașterii. Luminăt. inv. IX. Mărire a Dum. după Nașt. Și acum a Nașterii. Laudele 4 ale inv. 4 cu Mărire ale Dum. d. Nașt. Și acum Preabinecuv.

La Liturghie. Ap. și Ev. Duminecii după Naștere. — (Ap. Dum. XX. d. Rus. pag. 107. Ev. ora IX. pag. 228). Axionul Nașterii.

1 Ianuarie. Marți. Tăierea împrejur, Sf. Vasile. Te Deum. Luni la inserat și Marți la Mâncat, toate ale sărbătorii din Mineiu.

Marți la Sf. Liturghie (a Sf. Vasile) pe lângă cele ale sărbătorii se vor citi și Ap. și Ev. Duminecii înainte de Botez.

4 Ianuarie. Vineri. Slujba ciasurilor Botezului. Ajun până la amiaz și apoi post.

5 Ianuarie. Sâmbătă. Liturghia Sf. Ioan. Sfințirea cea mare a apei. Ap. și Ev. Sâmbetei dinaintea Botezului. Post

6 Ianuarie. Duminecă. Botezul Domnului.

Sâmbătă la inserat, toate ale sărbătorii.

Duminecă la Mâncat toate ale sărbătorii.

Liturghia Sf. Vasile cu Axionul sărbătorii.

15 Ianuarie. Dumineca cea după Botez. Ap. și Ev. Duminecii d. Botez.

— Misă —

## Atențiune!

La Societatea „Sf. Ioan Gură de Aur”  
Parcul Ștefan cel Mare, No. 8. Oradea.

1. On. **Oficii parohiale** își pot procura toate **imprimările** necesare pentru **rațiuni și relațiuni periodice**; tabloul **Liturghiilor fundușionale**; **copii și extrase matricolare**; blanchete pentru **declarații de convertire**; coale pentru **registru exhibitor**; **matricole** de orice mărime; **registru pentru Funcțiunile Sacre** (50 Lei); din nou: **Carte pentru Intențiuni Sacre** (20 Lei); **rânduiala lertării celei Mari** (2 Lei).

Încă se mai găsesc blanchete pentru **elenc.**

2. M. On. **Oficii protopopești** pot găsi imprimările necesare pentru **datele statistice despre starea districtului protopopesc**, prescrise prin Nr. 2571/1923 de către **Preaveneratul Ordinariat.**

3. On. **Preoți**, la cerere, pot fi serviți cu **manuale de Religie** pentru școalele primare.

Tot pentru **Preoți și clerici**, precum și pentru **toți cei ce se interesează de științele teologice**, avem la dispoziție: **Păr. Dr. Al. L. Tăutu: Compendiu de Teologie Morală.** Vol. I. (200 Lei) — În curând va apărea și Vol. II.; **Dr. Nicolae Flucraș: Despre Uzul Sacramentelor** — tratat moral-pastoral (230 Lei).

Au apărut și volumele de »Drept bisericesc comparat« ce tratează despre „**Principii**” și „**Dreptul matrimonial**” (Costă 200 Lei volumul) ale d-lui prof. **Dr. Vasile Chirvaiu.**

— **La o comandă — nerambursată — de peste 400 Lei, suportăm noi cheltuelile de expediere.**

4. **AGRU-I** va găsi: broșura **Păr. Dr. Al. L. Tăutu. Ce este și ce vrea să fie AGRU-I**, indispensabilă pentru oricare organizație, ba chiar și membru ce se mândrește cu numele de **agrist**; **Regulamentul AGRU-lui**; **Statutele AGRU-lui**; **Broșurile AGRU lui**, scrise de **Păr. Ion Agârbiceanu**; **Calendarul AGRU-lui** pe 1935. — O adevărată coșniță plină cu miere strânsă de albine măiestre din cele mai frumoase flori (10 Lei).

Din biblioteca AGRU-lui să nu lipsească: — broșurile **Păr. Dr. Al. L. Tăutu: Creștinism și caracter** (6 Lei); — **Drepturi și datorii în familia creștină** (10 Lei); — **Temeliile dogmatice ale Unirii** (10 Lei).

— **Paul Segneri S. I.: Indreptarea păcătoșului**, tradusă de marele nostru **Samuilă Clain** (ortogr. mod.). O adevărată călăuză pe căile grele ale spovedaniei. »precum îți voiești mântuirea sufletului, așa primește această carte și cu luare aminte o citește, și te nevoieste a plini cele ce sunt scrise într'ânsa, că pentru folosul mântuirii sufletului tău sunt scrise, și de vei face toate acestea, cu sfinții în rai vei avea parte«. Pag. 10. (8 Lei).

— **Sf. Alfons de Liguori: Școala iubirii lui Hristos**, o adevărată școală ce te învață cea mai înaltă știință: a iubi pe Dumnezeu (40 Lei).

— **Dr. Iacob Radu: Două conferințe** (40 Lei); — **Răspuns și apărare** (30 Lei).

— **Onisifor Ghibu: Unitatea religioasă a Românilor.** E o lucrare a distinsului nostru profesor universitar: Un vis al D-sale, un vis al nostru al tuturor; un ceva necesar, singur în stare să ne dea mult doritul **suflet unic românesc.** (10 Lei).

— **Petru Tămăian: Viața Sf. Ioan Gură de Aur.** Cuprinde zece meditații: zece vase pline cu nectar, asupra persoanei și a faptelor a celui dintre Sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de Aur. (10 Lei).

**Eugeniu Potoran: Învățătura comunistă.** O scriere pentru săteni făcută cu scopul ca să spulbere din capetele țaranilor noștri ideea unui rai bolșevic, care nu există nici chiar în Rusia, unde deavolul își face mendrele ca la el în iad (3 Lei).

**Poezii Biho-ului.** Lucrare premiată de Academia Română. O contribuție la cunoașterea trecutului literar al județului Bihor; foarte bună pentru cei ce doresc să l cunoască, și în special pentru domniii învățători. **Ați face un serviciu bun** — loc și nouă — **dacă le-ați recomanda-o.** (20 Lei).

— Pentru coruri avem: **Francisc Hubic: Liturghia pe 2 voci** (50 Lei); — **Liturghia S. lui Ioan Gură de Aur** pentru cor de bărbați (100 Lei); — **Colinzi** pentru cor mixt și bărbătesc (80 Lei). Renumele autorului le este recomandarea cea mai bună. Ținem să anunțăm și aci că acum se află sub tipar: **Slujba Patimilor și Prohodul Domnului.**

5. **Societățile mariane** își pot procura:

— **Diplome și medalii** asortate cu fondă albastră (4+8 Lei); **Scapulare** — medalii (3, 2'50 Lei); **Insigne Neprihănitei Zămisliri** (2 Lei); **Rozare negre și albe** (14 Lei în sus.); **Iconițele Sf. Rosar** (Rosarul viu). Pentru fiecare mister câte o iconiță frumos colorată (12 Lei); **Iconițe sfinte** (1 Leu în sus).

— **Paraclisul Maicii Domnului**, cu un anex de 17 cântări mariane (6 Lei).

— **Rânduiala primirii în reuniunile mariane** (2 Lei).

— **Dr. Al. L. Tăutu: Ce sunt reuniunile mariane** (6 Lei).

— **Așa să ne spovedim.** Carte ce dă norme de urmat pentru sufletele delicate (7 Lei).

— **Rânduiala mărturisirii.** Spune ce trebuie să știe tot cel ce se mărturisește (2 Lei).

— **Rozarul Sfințelor Rane** (2 Lei).

— **Irina Berinde: Scrisori către Ana-Maria.** O carte ce samănă sămânța celor mai delicate flori ale virtuților creștine. Cuprinde niște sfaturi date în formă plăcută de scrisoare pentru fetele tinere (10 Lei).

— **Noi vrem pe Domnul și Creștin sunt** — pe note (2 Lei).

— **Creștin sunt** — numai text (1 Leu).

6. Pentru **Societatea Preasfintei Inimi**, avem: **Carte de membru și medalii** asortate cu fondă roșie (2+10 Lei).

— **Cultul Preesfintei Inimi** (5 Lei).

— **Acaftistul Preasfintei Inimi** — ritual grecesc (5 Lei).

— **Sf. Ioan Vianney: Meditații Euharistice.** Modelul parohilor dela sate, sfântul paroh de Ars, ne dă într'o serie de meditații cele mai alese ale inimii sale, frământările și avântul sufletului său proșternut înaintea Euharisticului Isus (25 Lei).

— **La cele de sub No. 4, 5 și 6, la o comandă dela 200 Lei în sus, acordăm un rabat de 10%;** iar dela 400 Lei în sus 20%.

N. B. Pentru comisioane mai mari, librării, dăm **alte favoruri decât cele prevăzute aici.**

Adresa: **Societatea „Sf. Ioan Gură de Aur”**  
Parcul Ștefan cel Mare No. 8. Oradea.

## „VESTITORUL”

### Indice alfabetic. — Anul X (1933).

#### I. Partea oficială.

- A**ctiunile în justiție, — No. 23.  
**A**jutorul momentan în cazul de moarte al preoților. — No. 15—18.  
**A**rătarea despre liturghiile fundamentale. — No. 19.  
**C**arnete de călătorie. — No. 24.  
**C**olecță pentru A. G. R. U. — No. 5.  
**C**onkurs la parohiile Corund și Almașul-Mare. — No. 3-4.  
„ la parohiile Vezendiu, Eriu-Sâncraiu și Ghenčiu. — No. 5.  
„ la parohiile Ioaniș și Sârsig. — No. 8-9.  
„ „ parohia Ioaniș. — No. 11—12.  
„ „ parohiile Fiziș și Petrani. — No. 10.  
„ „ parohia Suplacul-de-Bărcău. — No. 19.  
„ „ Șilindru. — No. 21—22.  
**C**onkurs la postul de cantor din Boianul Mare. — No. 15—18.  
**C**onkurs la postul de cantor din Periceiu. — No. 13—14.  
„ „ „ „ „ „ Cordău — No. 8-9.  
„ „ „ „ „ „ Supurul-de-sus. — No. 24.  
„ „ „ „ „ „ Șilindru. — No. 10.  
„ „ „ „ „ „ la filia Păgaia și Rătești. — No. 15—18.  
**C**onvocare. — No. 15—18.  
**C**reanțele bisericilor și conversiunea. — No. 8-9.  
**D**eclaratiunile de impunere pe venituri. — No. 2.  
**D**e încheierea Anului sfânt. — No. 5.  
**D**ela Școala Norm Rom. Unită Diecezană din Oradea. — No. 8-9.  
**E**xamenle preoților. — No. 11—12.  
**F**arul Căminului. — No. 16—18.  
**I**lmul Petru Tămăian numit Protonotar Apostolic — No. 6.  
**I**mprumutul intern. — No. 21—22.  
„ de înzestrare. — No. 21—22.  
**I**ndulgița jubilară a Anului Sfânt prelungit. — No. 13-14.  
**I**nventarierea averilor bisericesti. — No. 21—22 și 23.  
**N**ecrolog. — No. 3. — No. 20. — No. 23.  
**N**oul Orologhion. — No. 15—18.  
**P**astorala de anul nou. — No. 1. — de Paști — No. 7; — de Crăciun — No. 24; — de Jubileu — No. 15—18.  
**P**refectura jud. Sălaj pentru promovarea vieții morale. — No. 5.  
**P**reoții repausați în 1933. — No. 2.  
**P**rimiri la institutele diecezane. — No. 13—14.  
**P**romovări și numiri în Capitulul Catedral. — No. 3—4  
**R**ânduiala Iertării celei Mari. — No. 15—18.  
**S**alariile restante din 1932. — No. 19.  
**S**chimbare de rit. — No. 5.  
**S**fântul Mir. — No. 8—9.  
**S**chimbări în familiile preoților pensionari. — No. 15—18.  
**S**coala Inferioară și Superioară de Menaj »Sf. Tereza« din Cluj. — No. 13—14.  
**S**ematismul diecezen. — No. 8—9.  
**Z**iua misionară. — No. 20.

#### II. Partea neoficială.

- A**nca, *Prof. Sabin*: Rolul individual și social al durerii conf. — No. 7. — Apel către Doamne și domnișoare »Renuiunea Mariană« din Oradea — No. 5.  
**B.**: Agru la Vadul lui Carol II. — No. 3—4.  
**B. M.**: Sematismul Veneratului Cler al Diecezei Române Unite de Oradea pe anul 1934. — No. 15—18.

- Barna, Prof. Gh.**: Ideia mesiană în Vechiul Testament. — No. 24.  
**Basarab, Moldoveanu**: Ion I. C. Brăteanu despre Cezar Borgia. — No. 15—18.  
**Bolca, Prof. Vasile**: Răspuns la »Legea Românească«. — No. 2. — Să ne pregătim pentru o serbare mare. — No. 8—9. — Lupta episcopului Moise Dragoș pentru înființarea școlii de normă (preparandiei) din Oradea. — No. 10. — Rolul școlii de normă. — No. 15—18. — No. 19. — Probleme interconfesionale. — No. 21-22.  
**Cosma, Prof. Augustin**: Pace Nouă. — No. 7. — Mărire. — No. 24.  
**Cristea, P.**: Mijloace pentru o păstorie cu rod. No. 13-14  
**Cronicar**: Congresul Agrului dieceza. — No. 19.  
**Dejeu, P.**: 200 de ani dela înființarea Școlii Primare Greco-catolice din Oradea 1733—1933. — No. 2. — Iubileul de 150 de ani al Catedralei Ortodoxe Române din Oradea. — No. 21—22.  
**Discursul la mesaj al Ex. Sale episcopului Dr. Valeriu T. Frențiu** — No. 6. — Discursul I. P. S. S. Dr. Valeriu T. Frențiu la ședința solemnă a bis. catedrale Ortodoxe. — No. 23.  
**Fr. Șc.**: Sf. Ioan de la Salle, fondatorul »Fraților Școlilor Creștine« și școlile populare. — No. 8—9.  
**Georgescu, P. Ioan**: Presa și Acțiunea Catolică. — No. 1. — Moartea P. Canonic Ioan Coltor. — No. 2. — Anul Sfânt pentru toată lumea catolică trad. — No. 8-9. — Un Sfânt modern: Don Bosco. — No. 10. — Episcopii și Școala normală română unită din Oradea. — No. 11—12. — Din sentințele clasice, culese de Ioan Corneli. — No. 11—12. — Augustin Bunea și eparhia română unită de Oradea. — No. 23.  
**Gocan, prof. Simion**: 1 Decembrie 1918.  
**Hubic, prof. Fr.**: Viața și operele compozitorului Iacob Mureșan. — No. 3—4. — Imperative naționale și idealuri noi — Concluziile discursului D-lui Iuliu Maniu la Radio. — No. 3—4. — Inscănuarea Păr. Canonic Dr. Al. Tăutu. — No. 3—4.  
**I. B.**: O broșură de mare actualitate. — No. 24.  
**L. Fr.**: Iubileu de 50 ani de preoție. — No. 6.  
**Maziliu, Dovina**: Credința — Puntea veacurilor — No. 20  
**Medan, P. Gh.**: Cuvântul învățătorimii. — No. 13—14.  
**Nicoara, Ambrozie**: Impreșii și amintiri. — No. 11—12.  
**Ossian, Dr. Ioan**: Hristos și lumea modernă. — No. 3—4. — No. 5. — O scrisoare inedită a Patriarhului Ioan XI al Constantinopolei către Papa Grigorie X. — No. 15—18.  
**P. I. G.**: Moartea cărturarului bihorean Dr. Constantin Pavel. — No. 7. — Congresul AGRU-lui la Lugoj. — No. 20.  
**P. D. I.**: Foștii elevi. — No. 11—12. — Problema intelectualilor. — No. 13—14. — Datoria de a fi agrist. — No. 13—14. — Mojiunea dela Lugoj. — No. 21—22.  
**P. M.**: Misiuni în Sătmărel, Lucăceni, Tarcea, și Săcueni. — No. 3—4. — Misiuni în Bihor. — No. 8—9. — Misiuni binefăcătoare. — No. 13—14.  
**Participant**: O zi de sărbătoare în com. Beliu. — No. 8-9.  
**P. T.**: Iarăși un an nou! — No. 1. — Fulgerări criminale — No. 2. — Credința în Dumnezeu. — No. 3.  
**P. T.**: Pelerinajul studenților la Roma No. 3. — Să creim un spirit nou. No. 5.  
**Papiu, Pr. Aurel**: De prin cărți bătrâne No. 21—22.  
**Pteancu Gh.**: La 150 ani de viață a Școlii Normale Unite din Oradea. No. 11—12.

- Preotul Veteran*: »Priveghiași și vă rugați« No. 15—18.  
*Razex*: Seara mare. No. 24.  
*Sima Pr. Gregoriu*: Monografia parohiei Peceiu, din jud. Sălaj. No. 15—18. — No. 19.  
*Stan. Dr. G.*: Sărbătoarea zămislirii fără prihană în lumina istoriei. — No. 23. — Neprihănită concepere. — No. 24.  
*T.*: † Cardinalul Petru Gasparri. — No. 23. — Congresul juridic internațional dela Roma. — No. 23.  
*V. B.*: Serbările dela Zalău. — No. 15—18.  
*Vestitorul*: De praznicul fraților ortodoksi. — No. 21—22.  
*Wiercinski S. I., Păr. Felix*: Din lumea catolică. — No. 7.

### III. Cronici.

- No. 1.** Binefacere de Crăciun. — Hirotoniri. — Progresul misiunilor catolice. — Minunea carității creștine. — Germania. — Danemarca. — *Bibliografie*: Almanahul »Presa Bună« 1934. — Așa să ne spovedim.
- No. 2.** Exercițiile spirituale pentru doamne. — Pelerinajul studenților la Roma. — In 29 Decembrie. — Distincție. — Conferințe apologetice religioase. — Agru la Carei. — *Bibliografie*: Orientalia Christiana Vol. XXXIII-89. — Blajul. — Flori de Crin. — Revista enciclopedică. — Pax. — Revista Asociației Învățătorilor Mehedințeni. — Farul Nou. — C. Veniamin Lupu: Insănătoșirea socială și spirituală. — Orientalia Christiana XXXIII-88. — Maria. — Din trecutul românesc al Dobrogei, de Ion Georgescu prof.
- No. 3—4.** Comitetul Astru-lui Cluj. — Cooperativa »Progresul«. — Bunul Păstor. — Serbarea dela biserica militară. — Apel. — Concertul corului »Unirea«.
- No. 5.** † Ioan Hossu. — Misiuni pentru credincioșii din Oradea. — Agru-Beiuș. Agru din Drighiu. Agrul la Beiuș. — Caritatea de Crăciun în parohia din Oradea-Olosig. — Agrul-Olosig. — *Bibliografie*: Octavian Prie: Un sat românesc din Ardeal. — Dumitru Neda: Floarea patimilor sfinte. — Viața și opera pictorului Mișu Popa. Orientalia Christiana XXXIII-2. — Biblioteca din Cluj Gherla. — Cărticică de rugăciuni pentru școlari. — Cum se desorganizează învățământul, de I. M. Rașcu prof. — Orientalia Christiana XXXIII-1.
- No. 6.** Exercițiile spirituale ale doamnelor. — O pioasă reculegere. — Cel mai util cadou de Paști. — Cea mai grandioasă reprezentație. — Mare serbare religioasă. — Tezaurul de liturghii pentru intențiunea Sf. Părinte Papa. — Adunarea generală a Soc. Prea sfintei Inimi. Apostolatul Rugăciunii. — Un gest ce merită să fie remarcat. — Agru la Șimleu. — Combaterea sectarismului de Ministrul Instrucțiunii. — *Bibliografie*: Familia, de Dr. Alex. Nicolescu. — Instrucțiuni pastorale pentru prima împărțășanie a copiilor, de canonicul Nicolae Brânzeu. — Viața monahală. — La Croix.
- No. 7.** Redacția și Administrația, — II. domn Dr. Gheorghe Miculaș. — Fiica lui Jair. — Sfințirea de cruce la Nojorid. — Rugăciunea morții. — Credincioșii Coloniei Craidorolț. — Cuvântul Moldovenesc. — *Bibliografie*: Flori de pe inimă de F. Joan M. Gârleanu.
- No. 8—9.** Personale. Pelerinajul ASTRU-lui. — Adunarea generală anuală a Asociației învățătorilor din jud. Bihor. — Redacția. — Incheierea exercițiilor spirituale pentru doamne. — Sfințire de clopot Ludoveni. A repausat Rvsmul George Simu. — *Bibliografie*: Noul șematism al diecezei noastre. — Acordul dela
- Roma, de Dr. Valer Pop ministru. La divine liturgie. — Orientalia Christiana XXXIV—1. — Instrucțiuni pastorale pentru împărțășania copiilor, de N. Brânzeu.
- No. 10.** Aviz. — O serbare binemeritată. — Intrunierea promoției 1913—14 la liceul, »Samul Vulcan« din Beiuș. — Turneul Astrului Oradea. — Un apostolat necunoscut. — O operă vrednică de laudat. — Serbare înălțătoare de suflute. — Convocare.
- No. 11—12.** Comunicat. — Moțiune protest. — Mulțumiri. — *Bibliografie*: Prof. Vasile Bolca: Școala Normală Română Unită din Oradea, 1784—1934. M. Eminescu: Poèmes choisis. — De Paști. — Orientalia Christiana XXXIV—2. P. A. Muzarelli G. I.: Luna Maiu. — Iosif Talmăcel: De dragul celor mici. — I. N. Lungulescu: Problemele vremii. Sufletul în cultura contemporană.
- No. 13—14.** Academia Română. — Consulatul Italiei. Aviz important pentru organizațiile AGRU-lui întâia împărțășanie la Carei. — Adunarea Generală a Agrului din parohia catedralei. — Reuniunea »Sf. Maria« din Oradea și congregațiile școlare. — Consecrarea bisericii române unite din Decănești. — Activitatea »Sf. Ioan Gură de Aur« în anul școlar 1933—34. — Starea materială a Arhiepiscopiei Ort. a Bucureștilor. — *Bibliografie*: Eugen Potoran: Poezii Bihorului. — N. V. Pantea: Legea strămoșească. — I. M. Rașcu: La Lisieux cu Sfânta Tereza.
- No. 15—18.** Absolvenții anului 1904. — Anul școlar. — Oaspe înalt. — Schimbări în cler. — Exercițiile spirituale. — Un apel. — Se caută un cantor-învățător. — Aviz. — Chitanță. — *Bibliografie*: A apărut noul Orologhion. — P. Lucian Pop: Călătorie la iad cu Scriptura în mână. — Victor Bojor: Canon de rugăciune către Sf. Iosif.
- No. 19.** Comunicare. — Reducere pe CFR la congresul Agru-lui. — Invitare. — Conferirea titlului de paroh. — Sămănătorii de zizanie. — Sfințirea bisericii din Cehal. Graiul Maramureșului. — *Bibliografie*: George Hoffmann S. I.: Griechische Patriarchen und römische Päpste. — Sdislaus Obertynski: Die Florentiner Union der polnischen Armenier und ihr Bischofs-Katalog. — »Presa Bună.«
- No. 20.** *Bibliografie*: Obârșia imoralității în școli, de General Dr. V. P. Stavrescu.
- No. 21—22.** Comunicat. — Sfințirea bisericii din Ciocaia. — Numire. — Procesiunea Anului Sfânt la Oradea. — Șezătoarea Agrului Catedralei. — Agru-Olosig — Beiușul.
- No. 23.** Schimbări în redacție. — Jubileului Anului Sfânt la Ciheiu și la Cordău. — Serbare cultural-religioasă. — In ziua de 15 Nov. a. c. — Imprumutul de înzestrare al fării. I. P. S. A. — Incurând va apare Preotul în școală. — Redacționale. — Calendarul AGRU-lui pe anul 1935.
- No. 24.** O distincție bine meritată. — Fapt evocator de vremuri mari. — Bunăvoință regală. — Pildă de urmat. — Din urmările revoluției Spaniole. — Ziua AGRU-lui la Oradea. — Jubileul Anului Sfânt la Bobota. — Șezătoarea Agru-lui din Holod și jur, la Mociar. — Serbare culturală religioasă în Pria. — *Bibliografie*: Cum se desorganizează învățământul de I. M. Rașcu. — Calendarul bunului creștin Bixad. 80 de ani dela definirea dogmei despre Neprihănită Concepere.
- Tipic*. 23 Decembrie 1934 — 13 Ian. 1935.